

**VMESNI PREGLED VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE GLEDE URESNIČEVANJA
PRIPOROČIL VARUHA ČLOVEKOVIH PRAVIC
iz dvaindvajsetega rednega Letnega poročila Varuha človekovih pravic za leto 2016**

Vlada Republike Slovenije oziroma Ministrstvo za pravosodje, kot pristojno ministrstvo za preučevanje in načrtovanje uveljavljanja temeljnih človekovih pravic in svoboščin, je ob obravnavi Letnega poročila varuhinje človekovih pravic ge. Vlaste Nussdorfer za leto 2016 napovedalo, da bo tudi letos nadaljevalo z vmesnim spremljanjem realizacije priporočil Varuha človekovih pravic (varuh) iz letnega poročila za leto 2016. Namen vmesnega pregleda je zagotavljanje čim večje realizacije priporočil varuha in odprava pomanjkljivosti glede spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, na katere opozarja varuh.

Pri vsakem priporočilu je navedena samoocena organa glede ravni realizacije 70 priporočil, ki se neposredno ali posredno nanašajo na pristojnost vlade in sicer po enotni legendi, kjer je navedena tudi samoocena realizacije priporočil (prikazano je tako skupno stanje kot stanje realizacije priporočil po ministrstvih):

1. realizirano: 13,
2. delno realizirano: 25,
3. stalna naloga: 23,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja (tudi delne): 7 in
5. nerealizirano (tudi delno): 2.

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI (MDDSZ)	2
MINISTRSTVO ZA FINANCE (MF).....	17
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO (MZI)	20
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT (MIZŠ)	21
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO (MJU)	26
MINISTRSTVO ZA KULTURO (MK)	31
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE (MNZ).....	33
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR (MOP)	37
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE (MP)	43
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE (MZ)	55
URAD VLADE RS ZA NARODNOSTI (UVN).....	59

V Ljubljani, 6. februarja 2018

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI (MDDSZ)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na MDDSZEM: 17

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: 6,
2. delno realizirano: 6,
3. stalna naloga: 2,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja (tudi delne): 1,
5. nerealizirano (tudi delno): 1.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.2	DISKRIMINACIJA IN NESTRPNOST		
7	Varuh od Vlade RS pričakuje, da bo čim prej zagotovila vse potrebne pogoje za dejansko delovanje formalno vzpostavljenega organa Zagovornika načela enakosti. (stran 103)	Realizirano.	<p>Skladno z določbo 50. člena ZVarD, MDDSZ še dve leti od uveljavitve tega zakona opravlja administrativno-tehnične naloge za delovanje Zagovornika načela enakosti. Administrativno-tehnične naloge za delovanje zagovornika so <u>podporne naloge organu, kot so:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - splošne (ureditev formalnosti ob ustanovitvi organa; urejanje prostorov; naloge glavne pisarne, vhodno – izhodna pošta, arhiviranje,...), - kadrovske zadeve (postopki novih zaposlitev, plače, kadrovski načrt,...) - finance (računi, odredbe, potni nalogi...), - naloge na področju informatike (vzpostavitev sistemov oz. dostopov). <p>MDDSZ je takoj po imenovanju Zagovornika načela enakosti pričelo z aktivnostmi za vzpostavitev samostojnega državnega organa, in sicer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripravilo ustrezne vloge za vpis oz. vključitev Zagovornika načela enakosti v register proračunskih uporabnikov. Uprava RS za javna plačila je dne 8. 11. 2016 izdala odločbo št.

		<p>4054-213/2016-2 o vključitvi, iz katere je razviden datum vključitve v register, in sicer 10. 11. 2016,</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktivnosti v zvezi s pridobitvijo davčne številke. Zagovornik načela enakosti s sedežem na Kotnikovi ulici 28 v Ljubljani je bil vpisan tudi v davčni register, in sicer pod številko 55103308, - aktivnosti v zvezi s pridobitvijo matične številke. Zagovornik načela enakosti je pridobil matično številko 2516217000, - glede ureditve zavarovanja prek e-VEM je bilo predhodno potrebno preveriti način urejanja zavarovanja. Za zagovornika je bila na ZZSZ pridobljena registrska številka: 5425901229, <p>Skladno z veljavno zakonodajo je bil pri pripravi sprememb proračuna za leto 2017 in proračuna za leto 2018 odprt nov proračunski uporabnik s šifro PU 1318 – Zagovornik načela enakosti.</p> <p>Z dnem 9. 3. 2017 je bila izvedena prva zaposlitev pri Zagovorniku načela enakosti. Prav tako je v pripravi Postopkovnik za opravljanje administrativno-tehničnih nalog za Zagovornika in MDDSZ pospešeno izvaja aktivnosti v zvezi z iskanjem primernih prostorov za delovanje Zagovornika načela enakosti.</p> <p>Ministrstvo za javno upravo se je v zagotavljanje poslovnih prostorov za delo Zagovornika načela enakosti vključilo že v letu 2016. Jeseni leta 2016 so bili prostori za delo Zagovornika pripravljene, in sicer štiri pisarne in manjši arhiv na lokaciji Vožarski pot 12, v Ljubljani. Na tej lokaciji prostore uporabljajo še inšpektorati in sicer Zdravstveni inšpektorat RS, Inšpektorat RS za okolje in prostor, Inšpektorat RS za infrastrukturo in Transparency International Slovenija.</p> <p>Poslovni prostori, ki so bili ponujeni, so v lasti Republike Slovenije, zagovorniku bi bili na voljo brezplačno in bi zadoščali za začetek delovanja. Zagovornik je ugotovil, da prostori niso ustrezni, tako z vidika stanja (neopremljeni, v slabem stanju) kot dostopnosti za stranke. Prostorov večjih kapacitet Ministrstvo za javno upravo nima v upravljanju, saj tudi za državne organe in organe v sestavi v Ljubljani poslovne prostore najema.</p> <p>Zagovornik načela enakost je pridobil nove prostore na lokaciji Železna cesta 16, Ljubljana in v oktobru 2017 je bila izvedena selitev v nove prostore.</p>
--	--	---

			Ministrstvo je izvedlo 8 postopkov zaposlitev za Zagovornika načela enakosti.
9	Varuh priporoča, da pristojna ministrstva čim prej zagotovijo dostopnost elektronskih obrazcev za oddajo vlog prek spleta v italijanskem in madžarskem jeziku in na spletu objavijo podatke o upravnih storitvah organa v italijanskem in madžarskem jeziku. (stran 112)	Realizirano.	Dodatno k odzivu Urada za narodnosti: MDDSZEM ima obrazce dostopne na spletni strani ministrstva: http://www.mddsz.gov.si/si/uveljavljanje_pravic/
10	Varuh ponavlja večkrat zapisano in v državnem zboru sprejeto priporočilo, naj pristojna ministrstva čim prej pripravijo spremembe predpisov, ki bodo odpravili diskriminacijo pri izvajanju prevozov gibalno oviranih študentov invalidov od kraja bivanja do kraja izobraževanja. (stran 117)	Delno realizirano.	Ministrstvo za infrastrukturo je v dopisu št. 37101-4/2013/61-0019232 z dne 20.10. 2016 Varuhu človekovih pravic pojasnilo, da bodo ministrstva pristojna za promet, invalide in izobraževanje predlagala spremembo zakonodaje v delu, ki zadeva status študenta invalida. Tako bo ministrstvo, pristojno za izobraževanje, pri pripravi novega zakona o visokem šolstvu opredelilo status študenta s posebnimi pravicami in njegove pravice. Dokler ne bodo prevozi študentov invalidov sistemsko urejeni, ministrstvo pristojne za invalide te prevoze financira programsko v okviru javnega razpisa za financiranje socialnovarstvenih programov. V letu 2016 je za ta namen ministrstvo zagotovilo Društvu študentov invalidov Slovenije 58.500 evrov za prevoze študentov invalidov. Ministrstvo, pristojno za invalide, financira društvo tudi v letu 2017. MDDSZ bo tudi v letu 2018 skupaj z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport financiralo Društvo študentov invalidov, ki prevoze izvaja. Predvidena višina za leto 2018 je približno 80.000,00EUR.
2.3	OMEJITEV OSEBNE SVOBODE		
15	Varuh spodbuja čimprejšnjo sprejetje protokola med MP oziroma UIKS in MDDSZ glede namestitve v domove starejših za tiste obsojence, ki potrebujejo intenzivnejšo in zahtevnejšo nego in oskrbo, saj bo dogovor olajšal delo vseh deležnikov v postopku morebitne namestitve osebe po prestani	Realizirano.	Dodatno k odgovoru MP: Priporočilo je bilo delno realizirano. Na MDDSZ-Direktoratu za socialne zadeve smo ponovno preverili osnutek dogovora (protokola) in ugotovili, da je dogovor deloma nejasen in nedorečen ter tudi v neskladju z veljavnimi predpisi. Sam postopek za sprejem v SVZ je urejen v Pravilniku o postopkih pri uveljavljanju pravice do institucionalnega varstva, ki to področje v zadostni meri ureja. Pristojnosti CSD-jev pa so razdelane v Zakonu o socialnem varstvu, področni zakonodaji ter v Katalogu javnih pooblastil, nalog po zakonu in storitev, ki jih izvajajo CSD.

	kazni zapora v socialnovarstveni zavod. (stran 135)		Mnenja smo, da sklenitev predmetnega dogovora ne bi prispevala k spremembam oziroma morebitnim izboljšavam v zvezi z namestitvijo oseb v primerih prekinitve kazni zapora ali po prestani kazni zapora. Ker se zavedamo težav pri nameščanju oseb v času prekinitve kazni zapora ali po odpustu s prestajanja kazni zapora, smo iskali druge rešitve. S predstavnicami Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij in s Skupnostjo socialnih zavodov smo se sestali 22. 3. 2017 in se dogovorili, da zavodi za prestajanje kazni zapora o vsakem primeru posebej obvestijo Skupnost socialnih zavodov Slovenije (SSZS), le-ta nato imenuje posebno skupino, ki bo sodelovala v posameznem postopku primerne namestitve. Tak način bo po našem mnenju pripomogel k nemotenemu nameščanju oseb v socialno varstvene zavode v primerih prekinitve kazni zapora ali po prestani kazni zapora.
18	Varuh MDDSZ priporoča, naj poskrbi, da bo delovna skupina za vzpostavitev specializirane enote za obravnavo oseb z najtežjimi oblikami motenj v duševnem zdravju čim prej začela delovati. (stran 141)	Realizirano.	Delovna skupina za vzpostavitev specializirane enote za obravnavo oseb z najtežjimi oblikami motenj v duševnem zdravju je začela delovati v začetku leta 2017. V letu 2017 se je sestala štirikrat.
21	Varuh MDDSZ znova poziva, naj nemudoma sprejme vse potrebne ukrepe za ustrezne namestitve oseb, za katere sodišče odloči, da jih namestijo na varovani oddelek SVZ, oziroma da zagotovi dodatna mesta na varovanih oddelkih SVZ s sprejetjem jasnega in preglednejšega seznama (prostih) zmogljivosti v SVZ z varovanimi oddelki za namestitve (preместitev) oseb na podlagi ZDZdr. (stran 150)	Delno realizirano.	MDDSZEM je realiziralo del tega priporočila, ki se nanaša na javno objavljen seznam (prostih) zmogljivosti varovanih oddelkov v SVZ. Seznam je objavljen na: http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/sociala/dusevno_zdravje/varovani_oddelki/ MDDSZEM je delno realiziral drugi del tega priporočila, ki se nanaša na sprejetje ukrepov za ustrezne namestitve oseb, za katere sodišče odloči, da jih namestijo na varovani oddelek SVZ oziroma na zagotovitev dodatnih mest na varovanih oddelkih SVZ (VO SVZ). Problematika nameščanja na VO SVZ je medresorska, zato si MDDSZEM prizadeva do rešitve skupaj z ostalimi resorji in deležniki. Na ravni državnih sekretark/jev MP, MZ in MDDSZEM potekajo dogovori o reševanju nastale problematike, teh srečanj se udeležujejo tudi predstavniki/ce Skupnosti socialnih zavodov Slovenije ter Varuhinje človekovih pravic. V teku je pregled realizacije zaključkov posveta Dnevni duševnega zdravja 2016, kar je naloga vseh treh ministrstev. Poleg tega se bo MDDSZ s pristojnimi resorji in drugimi deležniki sestel na delovnih srečanjih z namenom reševanja neustreznega nameščanja na VO SVZ (npr. z MP/sodišči

			<p>o nameščanju na VO zgolj zaradi reševanja socialnih stisk ter nameščanja nepokretnih oseb, odvzem poslovne sposobnosti zaradi lažjega/hitrejšega sprejema v SVZ, problematika sodnih izvedencev oz. izvedencev psihiatrične stroke, sprememba Kazenskega zakonika z ukrepom obveznega psihiatričnega zdravljenja nazaj na 10 let; z MZ o širitvi mreže programov za obvezno zdravljenje na prostosti, širitvi mreže koordinatorjev nadzorovane obravnave (NO) ter javni objavi podatkov o možnostih vključevanja in kapacitetah NO). Prav tako bo z vsemi deležniki iskal rešitve normativne ureditve oskrbe oseb z demenco. V delu, ki se nanaša na problematiko t.i. 'poforezičnih' oseb, je reševanje problematike varovanih oddelkov odvisno od predlogov sklepov vladne delovne skupine za vzpostavitev specializirane enote za obravnavo oseb z najtežjimi oblikami motenj v duševnem zdravju ter na njihovi podlagi sprejetimi sklepi Vlade.</p> <p>V skladu s priporočili iz <i>Posebnega poročila Varuha človekovih pravic Republike Slovenije o kršitvah človekovih pravic z duševno motnjo pri njihovem neprostovoljnem nastanjanju in obravnavi v varovanih oddelkih socialnovarstvenih zavodov</i> MDDSZ išče možnosti za širitev kapacitet varovanih oddelkov ter sodeluje v medresorski delovni skupini za spremembo Zakona o duševnem zdravju.</p>
2.10	DELOVNA RAZMERJA		
50	Varuh ponavlja: Vlada RS mora takoj sprejeti ukrepe, ki bodo zagotovili pregleden, učinkovit in hiter sistem nadzora nad plačevanjem plač, tako v neto zneskih kot vseh odtegljajev, povezanih s plačami. (stran 275)	Realizirano.	<p>Eden od ciljev novega Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16 in 15/17 – odl. US; v nadaljevanju besedila: ZDR-1) iz leta 2013 je bil tudi zagotavljanje večje finančne oziroma socialne varnosti delavcev z uveljavitvijo jasnejših pravnih podlag za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi, ki jo lahko poda delavec delodajalcu v primerih neizplačila plače oziroma bistveno zmanjšanega izplačila plače, zamudi oziroma nerednem izplačevanju plače kot tudi zaradi neplačevanja prispevkov za socialno varnost s strani delodajalca. Velja poudariti, da je delavcu v primeru, če on izredno odpove pogodbo o zaposlitvi, v splošnem zagotovljen enak pravni položaj, kot bi ga imel, če bi pogodbo odpovedal delodajalec iz razlogov na njegovi strani (npr. iz poslovnega razloga):</p> <ul style="list-style-type: none"> - delavec ima pravico do odškodnine najmanj v višini izgubljenega plačila za čas odpovednega roka; - delavec ima pravico do odpravnine;

		<ul style="list-style-type: none"> - delavec ima, če izpolnjuje tudi druge predpisane pogoje, pravico do denarnega nadomestila za brezposelnost v skladu s predpisi o urejanju trga dela. <p>V zvezi z izplačilom plače je pomembna tudi določba, po kateri je pisni obračun, ki ga mora delodajalec izdati delavcu ob vsakokratnem izplačilu, verodostojna listina, na podlagi katere lahko delavec predlaga sodno izvršbo. Iz pisnega obračuna morajo biti razvidni podatki o plači, nadomestilu plače, povračila stroškov v zvezi z delom in drugi prejemki, do katerih je upravičen delavec, obračun in plačilo davkov in prispevkov ter plačilni dan. S tem delavci v primeru, ko delodajalci ne izpolnijo zakonske obveznosti zagotovitve plačila za delo, z izterjavo svoje terjatve (neizplačane plače ali drugih prejemkov) v izvršilnem postopku hitreje pridejo do poplačila.</p> <p>Globe za kršitve glede plačila za delo so bile na novo definirane in spadajo med najostreje zagrožene sankcije.</p> <p>Nadzor nad institutom plačila za delo se v skladu z ZDR-1 izvaja s strani Inšpektorata Republike Slovenije za delo (v nadaljnjem besedilu: IRSD), sistem nadzora nad plačevanjem prispevkov pa je glede na veljavno zakonodajo (17. člen Zakona o prispevkih za socialno varnost, 159. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in 11. člen Zakona o finančni upravi) v pristojnosti Finančne uprave RS (v nadaljnjem besedilu: FURS). S tem je celostno uveljavljen nadzor nad plačilom za delo ter obveznimi dajatvami, ki izvirajo iz tega.</p> <p>Globe za kršitve, ki se nanašajo na plačilo za delo (plača, regres, prispevki za socialno varnost itd.) in so opredeljene kot prekrški, predpisane v različnih predpisih iz pristojnosti FURS in IRSD ter se jih v skladu z zakonom tudi izreka, neizplačani prejemki iz delovnega razmerja pa so v skladu z ZDR-1 in Zakonom o delovnih in socialnih sodiščih terjatve, ki se jih uveljavlja pred delovnim sodiščem, z zastaralnim rokom 5 let.</p> <p>Na predlog MDDSZ je bila pripravljena dopolnitev Zakona o inšpekciji dela (ZID-1), ki se je začela uporabljati z 21.10.2017 in določa tudi možnost inšpektorja, da prepove opravljanje dela delavcev ali dejavnosti ob ugotovitvi, da le-ta ni izplačal plač. Gre za možnost inšpektorja, da lahko z odločbo prepove opravljanje dela delavcev ali delovnega procesa oziroma uporabo sredstev za delo do odprave nepravilnosti, če dvakrat v obdobju enega</p>
--	--	---

		<p>leta pravnomočno ugotovi prekršek, da delodajalec ni izplačal plače v skladu z določbami o plačilnem dnevu.</p> <p>MDDSZ se zaveda, da je delavec v razmerju do delodajalca šibkejša stranka, zato ves čas stremi k ureditvi, ki bi bila zanj kar najugodnejša in čim bolj enostavna. V tej luči ter z namenom zaščite pravic delavcev, ki jim delodajalci ne plačujejo ali pa ne obračunavajo prispevkov, Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju vsebuje kar nekaj določb, ki izjemoma za delavce ter v nasprotju z zavarovalnim načelom določajo, da se jim, kljub temu da prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje niso plačani, obdobje za katero so prispevki vsaj obračunani upošteva v pokojninsko dobo in torej vsaj pri ugotavljanju upravičenosti do pravic iz pokojninskega zavarovanja zaradi dejstva neplačila prispevkov načeloma niso prikrajšani. Gre za ugodnost, ki je dana zgolj zavarovancem, ki so v odvisnem delovnem razmerju in na tej podlagi tudi vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, in sicer zato, ker lahko na plačevanje, glede na sistem pobiranja davkov in prispevkov, vplivajo zgolj omejeno.</p> <p>Ureditev, ki pri delavcih priznava pokojninsko dobo neodvisno od plačila prispevkov, velja že dalj časa. Problematična pa je bila ureditev za delavce v primeru, ko delodajalec prispevkov ne plača in tudi ne obračuna. Zanje se je ureditev spremenila z zadnjo novelo Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 65/2017, v nadaljevanju ZPIZ-2E), ki je bila sprejeta v mesecu novembru 2017. Slednja določa novo obveznost Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, da za delavce, ki so v zavarovanje vključeni na podlagi prvega in tretjega odstavka 14. člena, pa zanje delodajalec ni predložil obračuna davčnega odtegljaja, posreduje delodajalcu in delavcu obvestilo o tem, in sicer v roku 30 dni po prejemu podatkov od finančne uprave. Obvestilo posreduje Zavod tudi Finančni upravi RS in Inšpektoratu RS za delo.</p> <p>V okviru priprave zakonskega besedila je MDDSZ ves čas poudarjalo, da je delavec šibkejša stranka, zaradi česar ga je treba obveščati in poučiti o kršitvah delodajalca ter njegovih možnostih, vendar pa se priznanja pokojninske dobe ne sme vezati na njegovo aktivno ravnanje. Obvestilo zato vsebuje zgolj poziv, da se izjasni o morebitnem izplačilu plače, ni pa določeno, da bi to moral storiti, če bi želel, da se mu prizna pokojninska doba. Ne glede na aktivnost delavca se bo torej od 1. 1. 2018 dalje v pokojninsko dobo štel tudi celotno obdobje, za katerega delodajalec ni obračunal prispevkov, pa je Zavod v skladu s</p>
--	--	--

			<p>svojo zakonsko obvezo delodajalcu, delavcu, Finančni upravi RS in Inšpektoratu RS posredoval obvestilo o tem dejstvu.</p> <p>Hkrati je novela dala nova pooblastila Finančni upravi RS, saj slednja lahko v primeru, ko delodajalec ni predložil obračuna, ker ni izplačal plače, vodi prekrškovni postopek in izreče globo. Poleg pristojnosti Inšpektorata RS za delo se je predpisal nov organ, ki lahko vodi prekrškovni postopek v primeru, da delodajalec ni izplačal plače in posledično ni predložil obračuna. Torej se poleg krepitve socialne varnosti delavcev, krepiti tudi nadzor nad izplačilom plač in obračunavanjem prispevkov.</p>
51	Varuh ponavlja: Vlada RS naj zagotovi, da bodo postopki pri vseh nadzornih institucijah potekali v razumnih rokih. Predlagamo kadrovske okrepitve IRSD, kjer je to mogoče, tudi s prerazporeditvami javnih uslužbencev. (stran 277)	Stalna naloga.	<p>Tudi IRSD sodelovanje med organoma ocenjuje kot dobro in uspešno. Pozdravljamo skupna srečanja, na katerih se lahko pogovorimo o odprtih vprašanjih in možnostih za rešitev. Veseli smo tudi, da varuh z udeležbo na naših letnih konferencah podpira naša prizadevanja za ustreznejše rešitve različnih vprašanj s področja dela.</p> <p>IRSD vsako leto izvede več usmerjenih akcij nadzora, ki si jih večinoma začrta že s programskimi usmeritvami za posamezno koledarsko leto. Usmerjene akcije nadzora praviloma opravljamo na vsebinskih področjih, ki se skozi prijave, opravljanje nadzorov in dejansko ugotovljene kršitve kažejo kot najbolj tvegana za večje kršitve pravic delavcev. O svojih aktivnostih tudi obveščamo javnost.</p>
52	Varuh predlaga, naj se osebam, ki se v okviru zaposlitvene rehabilitacije usposabljujejo na konkretnem delovnem mestu oziroma v izbranem poklicu, povrnejo tudi (vsaj) stroški za malico. (stran 279)	Delno realizirano.	<p>Osebe, ki so v zaposlitveni rehabilitaciji v storitvi usposabljanja na konkretnem delovnem mestu oziroma v izbranem poklicu, so upravičene do denarnega prejema za čas trajanja zaposlitvene rehabilitacije v višini 40% minimalne plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo v obsegu najmanj 100 ur in če invalid ni prejemnik denarnega nadomestila ali denarne pomoči po predpisih iz naslova pravic brezposelnih oseb ali denarnega nadomestila po predpisih iz naslova invalidskega zavarovanja (tretja alineja 17. člena ZZRZI). Ta sredstva lahko invalid porablja tudi za malico. Prav tako se mu povrnejo stroški javnega prevoza v primeru, da ga potrebuje (prva alineja 17. člena ZZRZI).</p>
2.11	POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE		
53	ZPIZ naj opravi celovito analizo in presojo dela izvedencev, ki sodelujejo v	Delno realizirano.	<p>Glede na splošni očitke Varuha, da pobudnikom ni razumljivo, zakaj invalidska komisija ni sledila predlogu njihovega zdravnika Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje</p>

	<p>postopkih ocene delovne zmožnosti zavarovancev, ter zoper kršilce pravil ustrezno ukrepa. (stran 292)</p>		<p>Slovenije (v nadaljevanju: Zavod) navaja, da se zdravniki v zdravstvu ukvarjajo izključno z zdravstvenim stanjem pacienta, invalidska komisija pa poleg tega preuči tudi delovno dokumentacijo zavarovanca v zvezi z njegovo zmožnostjo za delo ob že postavljeni diagnozi. Prav ta kombinacija je, ob ostalih okoliščinah, podlaga za odločitev izvedenskega organa. Lečeči zdravnik oz. specialist z dokumentacijo v zvezi z delovnim mestom, poklicem itd. zavarovanca ni seznanjen.</p> <p>V zvezi z opozorilom oziroma mnenjem Varuhinje o posegu v zavarovančevo dostojanstvo v primeru, ko je zdravnik zavarovanca pregledal kar med kosilom v družbi sostanovalcev v domu starejših in postavljaj popolnoma neprimerna vprašanja, da bi lahko diagnosticiral demenco, Zavod pojasnjuje, da se z opozorilom oziroma mnenjem mora žal strinjati. Izpostavlja še, da je bilo ravnanje izvedenca v konkretnem primeru neprimerno ter ga tudi sam izvedenec obžaluje. Preko direktorice DSO se je zavarovanki in sorodnikom tudi opravičil.</p> <p>Hkrati Zavod pojasnjuje, da zdravniki izvedenci sicer najlažje ocenijo morebitne potrebe po pomoči in postrežbi, še posebej, ko gre za ocenjevanje stopnje demence zavarovanca, z opazovanjem njegovega funkcioniranja v vsakodnevem življenju. Tudi zato se Zavodu ne zdi primerno izpostaviti izjemnega primera kot splošno ravnanje zdravnikov izvedencev. Dolgoletni izvedenec, ki je bil v omenjenem primeru izpostavljen, ni bil doslej nikoli obravnavan v zvezi z neustreznimi dejanji in velja za korektnega sodelavca.</p> <p>Z vidika pristojnosti MDDSZEM dodatno pojasnjujemo, da zdravnike izvedence imenuje Svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v skladu s 181. členom Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12 s spremembami).</p>
<p>2.13</p>	<p>SOCIALNE ZADEVE</p>		
<p>62</p>	<p>Ponavljamo priporočilo št. 75 iz leta 2016, naj MDDSZ pripravi program odprave zaostankov reševanja pritožb o vseh socialnovarstvenih pravicah, ga javno objavi in trimesečno objavlja poročila o njegovem uresničevanju. (stran 311)</p>	<p>Delno realizirano.</p>	<p>MDDSZEM v nadaljevanju ponovno pojasnjuje razloge za dolgotrajno reševanje zaostankov in navaja, da zaostanki so pereč problem, zato je ena glavnih prioriteta ministrstva prav njihova odprava. Trudimo se, da bi rešili čim večje število pritožb, kar pa je ob velikem številu in neprestanem prilivu novih ter ob vseh drugih zadevah, ki jih je tudi treba reševati na socialnem področju, izredno zahtevno delo. Kljub temu v hitrejše reševanje pritožb vlagamo velike napore in angažirali smo velik del kadrovskega virov.</p>

		<p>Na MDDSZEM naj bi se po oceni, narejeni februarja 2011, dodatno zaposlilo 20 do 25 novih javnih uslužbencev (od tega 6 informatikov, ostali pa na reševanju postopkov). Dejansko pa se je število vseh zaposlenih na MDDSZEM po kadrovskem načrtu vse od uveljavitve ZUPJS, torej od leta 2011 dalje, zmanjševalo, in sicer v letu 2012 za 4,1% glede na leto 2011 in v letu 2013 (do vključno marca) za dodatnih 4,7% glede na leto 2012. Skupaj se je tako število zaposlenih v dobrem letu zmanjšalo za 19 zaposlitev, izvedlo pa se je tudi več drugih ukrepov za zmanjšanje mase sredstev za plače.</p> <p>Iz vsega navedenega izhaja, da so bile namesto potrebnih 20 do 25 zaposlitev za izvajanje Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (v nadaljevanju: ZUPJS, Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12-ZUJF, 57/12-ZPCP-2D, 14/13, 56/13-ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US in 88/16) lahko kljub maksimalnim naporom realizirane le 4 zaposlitve. Do leta 2016 se stanje na kadrovskem področju ni popravilo. Do konca leta 2013 je bil na podlagi sklepa Vlade izveden projekt reševanja zaostankov, pri čemer je bil ta uspešno izveden in se je število zaostankov zmanjšalo s preko 10.000 zaostankov na približno 3.000, ker pa je bil projekt zaključen, število zaposlenih pa se ni povečalo za načrtovane zaposlitve za nedoločen čas, se je število zaostankov ponovno začelo večati. Vse zaposlitve za določen čas pa so se po preteku projekta zaključile.</p> <p>V letih 2013, 2014, 2015 in 2016 je MDDSZEM pristopilo k reševanju zaostankov na način, da je v reševanje vključilo večino zainteresiranih zaposlenih pravnikov na organu. Vlada je s sklepom št. 01000-4/2014/12 z dne 13. 11. 2014 sprejela posebni projekt »Odprava zaostankov pri reševanju pritožb na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti«. V okviru navedenega projekta so javni uslužbenci ministrstva reševali pritožbe zoper odločbe, izdane na podlagi ZUJPS in ZSVarPre. Od septembra 2013 do septembra 2014 je bilo v projekt odprave zaostankov vključenih 20 pravnikov, zaposlenih na ministrstvu, ki so dodatno, poleg svojega dela, opravljali še naloge reševanja pritožbenih postopkov na podlagi ZUPJS.</p> <p>Na MDDSZEM se zavedamo, da je uveljavljanje pravic iz javnih sredstev velikega pomena za državljane Republike Slovenije in vse prebivalce Slovenije, ki so se znašli v socialni stiski, zato smo septembra 2016 Vlado ponovno zaprosili za izdajo soglasja k zaposlitvam za določen čas in zagotovitvi sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela. Vlada je s sklepom izdala soglasje le k uvedbi posebnega projekta »Odprava</p>
--	--	--

			<p>zaostankov pri reševanju pritožb na ministrstvu«, ki bo trajal do 30. 9. 2017 v okviru povečanega obsega dela, ne pa tudi k zaposlitvam za določen čas.</p> <p>Pritožbe na dodeljeno denarno socialno pomoč in varstveni dodatek se zaradi namena teh pravic, ki je zagotavljanje sredstev za osnovno preživetje oziroma sredstev za kritje stroškov trajnih potrošnih dobrin za osebe, ki z delom ne morejo več vplivati na svoj socialni položaj, rešujejo prednostno.</p> <p>Ta trenutek v Sektorju za pravice iz javnih sredstev redno delo na področju pritožb ZUPJS opravlja le 5 javnih uslužbencev (v kolikor se poveča število nujnih nalog, se število rešenih pritožb zmanjša).</p> <p>Dejansko se ministrstvo že dlje časa sooča z reševanjem zaostankov na področju reševanja v omenjeni službi, saj že dlje časa beleži kadrovske podhranjenosti glede na obseg dela.</p> <p>Od meseca novembra 2016 v okviru povečanega obsega dela rešuje pritožbe 14 javnih uslužbencev (od tega 6 javnih uslužbencev iz Sektorja za pravice iz javnih sredstev, 8 pa iz ostalih direktoriatov ministrstva). V okviru povečanega obsega dela reši vsak javni uslužbenec najmanj 10 pritožb mesečno.</p> <p>Mesečno se tako reši nekaj čez 450 pritožb ZUPJS.</p> <p>MDDSZ je pripravilo vladno gradivo, s katerim ponovno seznanja Vlado Republike Slovenije z zaostanki pri reševanju pritožb s področja Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Hkrati predlaga način odprave zaostankov na MDDSZ v okviru nadaljnje izvedbe posebnega projekta »Odprava zaostankov pri reševanju pritožb na MDDSZ«. V gradivu se predlaga odprava zaostankov tudi s pomočjo dodatnih 5 zaposlitev za nedoločen čas.</p>
63	<p>MDDSZ naj v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje prouči možnost, da bi uveljavljanje socialnih pravic potekalo po posebnih predpisih, saj Zakon o splošnem upravnem</p>	<p>Nerealizirano.</p>	<p>S predlogom novele ZUPJS, ki je v medresorski obravnavi, še dodatno prilagajamo oz. odstopamo od koncepta Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP) in se z vami strinjamo, da ZUP ni idealna procesna rešitev za izvajanje socialnih pravic. Kljub temu pa je uporaba ZUP subsidiarna, saj imamo v področnih zakonih večino procesnih določb glede uveljavljanja pravic iz javnih sredstev. Vsekakor je želja, da se izdela celovit in enoten</p>

	postopku ni prilagojen posebnostim na tem področju. (stran 311)		sistem izvajanja zakonov, ki urejajo socialne pravice, vendar za enkrat to še ni realizirano, tudi v povezavi z odgovorom na prejšnje priporočilo.
64	Vsi državni organi, ki pripravljajo normativne akte, naj dosledno spoštujejo Resolucijo o normativni dejavnosti, razloge za morebitne izjeme pa naj posebej utemeljijo v dokumentaciji, ki je sestavni del predloga predpisa. (stran 313)	Stalna naloga.	<i>Pojasnilo glede konkretnega primera zakonske ureditve očetovskega dopusta smo podali v Odzivu MDDSZEM na Letno poročilo VČP za leto 2016.</i>
2.14	BREZPOSELNOST		
66	Varuh zahteva, da MDDSZ takoj umakne predlagano spremembo ZUTD, da zamuda roka za prijavo v evidenco brezposelnih povzroči prekluzijo, zaradi katere pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti ni mogoče več uveljaviti (razen, kadar rok ne teče). (stran 327)	Realizirano.	Varuh zahteva, da MDDSZEM takoj umakne predlagano spremembo ZUTD, da zamuda roka za prijavo v evidenco brezposelnih povzroči prekluzijo, zaradi katere pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti ni mogoče več uveljaviti (razen, kadar rok ne teče). Omenjeni predlog smo na ministrstvu v dogovoru s socialnimi partnerji umaknili iz predloga novele ZUTD.
67	Varuh predlaga, naj MDDSZ spremeni 63. člen ZUTD tako, da posameznik ne bo izgubil pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti zato, ker v 30 dneh od vročitve odpovedi pogodbe o zaposlitvi ni vložil tožbe o njeni nezakonnosti, če je za kršitev oziroma za nezakonnost odpovedi o zaposlitvi izvedel šele pozneje. (stran 328)	Zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja .	ZUTD pravico do denarnega nadomestila v primerih delavcev, za katere v skladu z določbami ZDR-1 velja posebno pravno varstvo pred odpovedjo, pogojuje tudi z <u>aktivnim ravnanjem zavarovanca</u> , zato je med razlogi za odklonitev pravice v 8. alineji drugega odstavka 63. člena ZUTD kot takšen razlog določen tudi primer redne odpovedi s strani delodajalca, ki je podana delavcu v nasprotju z določbami ZDR-1 o posebnem pravnem varstvu delavca pred odpovedjo, delavec pa za zavarovanje svojih pravic ni zahteval arbitražne odločitve ali sodnega varstva. Menimo sicer, da se v primeru, ko delavec, ki je zamudil 30-dnevni rok za uveljavljanje sodnega varstva zoper nezakonito odpoved delovnega razmerja in ki trdi, da s pravicami, ki zanj izhajajo iz posebnega pravnega varstva pred odpovedjo, ter s kršitvijo oziroma nezakonitim ravnanjem delodajalca ni bil seznanjen, na načelo varstva pravic strank v upravnem postopku ni mogoče sklicevati, saj se v takšnih primerih upravno odločanje o zahtevku za priznanje pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti prične šele po tem, ko pogoja iz 8. alineje drugega odstavka 63. člena ZUTD (t.j. vložitev tožbe pri

		<p>pristojnem delovnem sodišču zoper nezakonito odpoved delovnega razmerja) ni več mogoče izpolniti. Poleg tega se postavlja vprašanje, ali in kako bi bilo sploh mogoče v okviru ugotavljanja dejanskega stanja v konkretnem upravnem postopku z dovolj visoko stopnjo verjetnosti ugotoviti okoliščino, da je delavec za kršitev oziroma nezakonitost izvedel šele po izteku roka za vložitev tožbe (upoštevanje izjave stranke in morebitna predložitev pravno pomanjkljivih listin o odpovedi ter na tej podlagi ugotovitev upravnega organa o ne seznanjenosti stranke z njenimi pravicami po prejemu odpovedi delovnega razmerja bi predstavljala precejšen odmik od splošne ureditve v ZUTD), poleg tega pa je za učinkovito uveljavljanje pravic po izgubi zaposlitve vsak posameznik dolžan poskrbeti sam, pri čemer mora biti v skladu z določbami ZDR-1 o pravnih posledicah in pravicah iz naslova brezposelnosti poučen tudi v odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Vsekakor pa lahko delavec še v času odpovednega roka pridobi ustrezne informacije o pogojih za uveljavitev pravic iz naslova brezposelnosti s strani zavoda, ki strankam v primerih nezakonitih odpovedi delovnega razmerja, če se obrnejo po pomoč na zavod v času teka zakonskega roka za vložitev tožbe, ko je še mogoče ukrepati in si zagotoviti pravico do denarnega nadomestila, po ustaljeni praksi predlaga vložitev tožbe. Ob upoštevanju navedenega ne moremo soglašati s trditvijo, da je določba 8. alineje drugega odstavka 63. člena ZUTD neustrezna.</p> <p>V skladu s 15. členom Obligacijskega zakonika (Uradni list RS št. 97/07 in spremembe) je pogodba o zaposlitvi sklenjena, ko se pogodbeni stranki sporazumeta o njenih bistvenih sestavinah. V delovnem razmerju kot stranki nastopata delavec in delodajalec in le delavec je tisti, ki je aktivno legitimiran za uveljavljanje pravice iz delovnega razmerja. Le delavec ima zoper delodajalca, v kolikor meni, da je ta kršil določila pogodbe ali zakona, pravico zahtevati odpravo kršitev in vzpostavitev zakonitega stanja, saj upravna organa prve in druge stopnje nista stranki pogodbe o zaposlitvi, pri čemer je za presojo kršitev pravic iz delovnega razmerja pristojno Delovno in socialno sodišče; postopki v delovnih sporih so brezplačni, prav tako ZDR-1 za zastopanje ne predvideva pooblaščenca, pri tem pa v postopku odločanja o pravici do denarnega nadomestila kot dokaz o izpolnitvi pogoja iz 8. alineje drugega odstavka 63. člena ZUTD zadostuje že predložitev dokazila o uveljavljanju sodnega varstva zoper delodajalca in odločitev o denarnem nadomestilu ni vezana na izid sodnega postopka.</p> <p>V skladu s 7. členom ZUP so delavcem v postopku pred zavodom kot organom prve stopnje po našem prepričanju pravice varovane ves čas postopka, prav tako pa ga je delodajalec s</p>
--	--	--

			<p>pravnim poukom v odpovedi pogodbe o zaposlitvi dolžan ustrezno podučiti o možnosti uveljavljanja sodnega varstva pred pristojnim delovnim sodiščem. Delavec ima, še posebno v času teka odpovednega roka, ko bi se zaradi pričakovanega prehoda v brezposelnost moral zavedati določenih sprememb bodočega socialnega položaja, prav tako vse možnosti za pravočasno seznanitev z določbami ZUTD, ki vplivajo na njegov socialni status. V skladu z navedenim se ne moremo strinjati s trditvijo, da je v upravnem postopku celotno breme preloženo na delavca.</p> <p>Menimo torej, da predlog, v skladu s katerim posameznik ne bi izgubil pravice do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti zato, ker v 30 dneh od vročitve odpovedi pogodbe o zaposlitvi ni vložil tožbe o njeni nezakonnosti, če je za kršitev oziroma za nezakonnost odpovedi o zaposlitvi izvedel šele pozneje, ne opravičuje odstopa od splošne ureditve iz 8. alineje drugega odstavka 63. člena ZUTD, v skladu s katero se pravico do denarnega nadomestila v primerih delavcev, za katere v skladu z določbami ZDR-1 velja posebno pravno varstvo pred odpovedjo, pogojuje tudi z njihovim aktivnim ravnanjem.</p>
2.15	VARSTVO OTROKOVIH PRAVIC		
68	Vlada RS naj brez odlašanja pripravi analizo možnih posledic ratifikacije tretjega izbirnega protokola h Konvenciji o otrokovih pravicah in na tej podlagi pripravi predlog zakona o ratifikaciji oziroma potrebne zakonske spremembe, ki bodo omogočile ratifikacijo protokola. (stran 332)	Delno realizirano.	<p>V zvezi z vprašanjem varuha glede postopka ratifikacije 3. Opcijskega protokola h Konvenciji ZN o otrokovih pravicah MDDSZEM poudarja, da se besedilo protokola še vedno usklajuje na medresorski ravni, saj želimo čim prej pridobiti vse relevantne odgovore, ki bodo pripomogli k učinkoviti ratifikaciji. Naš temeljni namen namreč je, da protokol zaživi v slovenskem pravnem redu in se v praksi izkaže, da je dodaten varovalni mehanizem zaščite koristi otrok. Prav zato smo določene države članice EU zaprosili za posredovanje informacij v zvezi z njihovim postopkom ratifikacije: Nemčija, Danska, Belgija, Češka, Slovaška in Portugalska.</p> <p>V zvezi s postopkom bi želeli pridobiti odgovore na spodnja vprašanja, ki bi nam osvetlila nekatera ključna področja, ki zajemajo ratifikacijo, in sicer:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kako je vaša država pri ratifikaciji 3. Opcijskega protokola h Konvenciji ZN o otrokovih pravicah pripravila izvedbene (povezane) podlage? 2. Na podlagi česa ste izbrali osrednji organ in določili njegove pristojnosti - ter kako ste to določili (zakon, kako drugače; ali ste podrobno določili)? 3. Ali ste uredili vprašanje postopka sodelovanja države v fazi preiskave Odbora (kakšne podrobne zakonske določbe in katere vrste - upravni postopek)?

			<p>4. Kako ste se v izvedbenih aktih opredelili do neodvisnosti sodne veje oblasti v razmerju do priporočil in sodelovanja z Odborom?</p> <p>5. Kako ste predvideli ureditev prijateljske poravnave?</p>
--	--	--	--

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

MINISTRSTVO ZA FINANCE (MF)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na MF: 2

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: /,
2. delno realizirano: /,
3. stalna naloga: /,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja: 2,
5. nerealizirano (tudi delno): /.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.6	DRUGE UPRAVNE ZADEVE		
38	Varuh predlaga Ministrstvu za finance ureditev pravice do posebne davčne olajšave za preživljanje družinskih članov davčnega zavezanca (staršev in posvojiteljev) na način, da bo zavezanec lahko uveljavljal to olajšavo vedno, kadar bo družinske člane dejansko preživljal, neodvisno od tega, ali živijo z njim v skupnem gospodinjstvu ali v institucionalnem varstvu in zanje zavezanec plačuje stroške storitev. (stran 214)	Zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja.	Ministrstvo za finance je predlog Varuha proučilo in se je do predloga podrobno že opredelilo z dopisoma št. 421-234/2016 z dne 14. 3. 2016 in z dne 21. 6. 2016. Sistem olajšav za vzdrževane družinske člane v splošnem temelji na zakonskih kriterijih dolžnosti preživljanja, saj se tako zagotavlja notranja usklajenost zakonodaje. Dolžnost preživljanja s strani otrok je s 185. členom Družinskega zakonika (DZ) oziroma 124. členom Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih (ZZZDR), ki se na podlagi prehodnih določb DZ še uporablja, določena pogojno, saj je polnoletni otrok starše dolžan preživljati v skladu s svojimi zmožnostmi le, če ti nimajo dovolj sredstev za življenje in si jih ne morejo pridobiti. Glede na to, da gre za izredno zapletene življenjske situacije, bi bila vzpostavitev sistema, ki bi temeljil na ugotavljanju dejanskega nastopa dolžnosti preživljanja staršev za konkretno osebo, v praksi administrativno zelo težavna, dolgotrajna in stroškovno neučinkovita. Zakon o dohodnini (ZDoh-2) je v določbi devetega odstavka 115. člena vzpostavil domnevo, da dolžnost preživljanja staršev nastopi v primerih bivanja v skupnem gospodinjstvu oziroma bivanja v institucionalnem varstvu v socialno varstvenem zavodu, če otrok plačuje stroške teh storitev. Obstoj skupnega gospodinjstva starša in otroka vsebuje izjavo volje obeh, da so izpolnjeni

			<p>pogoji iz 124. člena ZZZDR. Zakon o socialnem varstvu institucionalno varstvo določa kot nadomestilo funkcije doma in lastne družine vzdrževani osebi (zlasti bivanje, organizirana prehrana in varstvo ter zdravstveno varstvo). O morebitnem doplačilu storitev s strani otrok za starše Center za socialno delo izda odločbo, pri kateri izhaja iz določil o obveznosti preživljanja staršev s strani otrok, kot je določena v 124. členu ZZZDR.</p> <p>Izhodišče pri vzpostavitvi celotnega sistema olajšav za vzdrževane družinske člane je pavšalna ocena stroškov, ki izhajajo iz dolžnosti preživljanja v skladu s primarno zakonodajo (npr. ZZZDR, Zakon o socialnem varstvu), in ne ugotavljanje in dokazovanje dejansko izkazanih stroškov, ki jih imajo davčni zavezanci zaradi dolžnosti preživljanja. Namen navedene olajšave je v zasledovanju/spodbujanju učinkovitejših oblik preživljanja, pri tem pogoji za uveljavljanje olajšave temeljijo na upoštevanju razmerja med stroškovno učinkovitostjo in administrativno izvedljivostjo.</p> <p>Izhajajoč iz navedenega menimo, da ureditev po ZDoh-2 ni diskriminatorna in nesorazmerna.</p>
39	<p>Varuh predlaga Ministrstvu za finance, naj pripravi tako spremembo Zakona o dohodnini (ZDoh-2), da se seznam dohodkov iz naslova obveznega pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja, od katerih se dohodnina ne plača, dopolni z navedbo družinske pokojnine, katere prejemnik je otrok, star do 18 let oziroma 26 let, če se redno šola. (stran 215)</p>	<p>Zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja.</p>	<p>Ministrstvo za finance je predlog Varuha proučilo in se je do predloga podrobno že opredelilo z dopisom št. 421-359/2016 z dne 10. 8. 2016.</p> <p>Dohodek iz naslova družinske pokojnine je dohodek, ki je pridobljen na podlagi vplačanih prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Vsi otroci, katerih starši so pokojni, take pravice nimajo, saj je treba za pridobitev navedenih dohodkov izpolnjevati določene pogoje, ki so predpisani v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2). V primeru družinske pokojnine gre tako za dohodek, ki izvira iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Navedeni dohodki pa se v skladu z 8. točko drugega odstavka 37. člena ZDoh-2 obravnavajo kot dohodki iz delovnega razmerja. Dohodek pod pogojem, da so izpolnjeni pogoji za uveljavitev pravice, lahko pridobijo zgolj osebe, ki jih je bil pokojni zavarovanec dolžan preživljati, vendar pa v njegovi osnovi to ni dohodek iz naslova obveznosti preživljanja, ampak je, kot navedeno, dohodek iz naslova pravic iz obveznega družinskega in pokojninskega zavarovanja. Hkrati je treba tudi dodati, da prispevki, ki se plačujejo za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zmanjšujejo davčno osnovo za dohodnino</p>

			<p>(prispevki delojemalca) oz. se ne všttevajo v davčno osnovo (prispevki delodajalca), zato se dohodek obdavči ob izplačilu. Zaradi narave dohodkov iz naslova pokojninskega in invalidskega zavarovanja (gre za neto sistem izračunavanja pokojnin) pa je vsak zavezanec rezident, ki prejema dohodke iz tega naslova, upravičen do osebne olajšave v obliki zmanjšanja dohodnine v višini 13,5 % odmerjene pokojnine iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja.</p>
--	--	--	---

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO (MZI)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na MZI: 1

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: /,
2. delno realizirano: 1,
3. stalna naloga: /,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja (tudi delne): /,
5. nerealizirano (tudi delno): /.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.6	DRUGE UPRAVNE ZADEVE		
37	Varuh znova zahteva, naj Vlada RS v zvezi s splošno problematiko občinskih cest sprejme ustrezno strategijo in časovno opredeljene konkretne ukrepe, ki bodo zagotovili urejeno in zakonito stanje. (stran 210)	Delno realizirano.	Vlada RS je v okviru projekta nove systemske ureditve množičnega vrednotenja in obdavčitve nepremičnin določila besedilo predloga Zakona o evidentiranju dejanske rabe zemljišč javne cestne in javne železniške infrastrukture, ter ga posredovala Državnemu zboru RS v obravnavo in sprejetje. Predlog zakona določa, da bo pri DRSI vzpostavljena enotna evidenca, v kateri bodo vsi upravljavci javnih cest (DRSI, DARS, občine) vodili in vzdrževali podatke o pripadajočih zemljiščih javnih cest za potrebe zemljiškega katastra. Pripravljena je tudi že metodologija za zajem podatkov in vodenje evidence. Tako bodo upravljavci javnih cest in lastniki zemljišč dobili natančnejši vpogled v dejansko stanje pravne urejenosti teh zemljišč. Za zajem podatkov je predviden skrajni rok 1. junij 2019.

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT (MIZŠ)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na MIZŠ: 6

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: 1
2. delno realizirano: 2,
3. stalna naloga: 3,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja (tudi delne): /,
5. nerealizirano (tudi delno): /.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.1	USTAVNE PRAVICE		
1	Varuh priporoča sprejetje sistemskih in drugih ukrepov za uveljavljanje načela ločenosti države in verske skupnosti, s katerimi bo posameznikom zagotovljeno, da ne sodelujejo proti svoji volji v verskih obredih, ko gre za javno šolo. V javnih vrtcih in šolah naj se uveljavi 72. člen ZOFVI, ki prepoveduje izvajanje konfesionalnih dejavnosti. (stran 69)	Realizirano.	<p>72. člen ZOFVI prepoveduje izvajanje konfesionalne dejavnosti v javnih vrtcih in šolah. Zgolj izjemoma lahko minister na predlog ravnatelja v prostorih javnega vrtca oziroma šole izven pouka ali izven časa delovanja vrtca oziroma šole dovoli verouk ali konfesionalni pouk religije, če v lokalni skupnosti za tako dejavnost ni drugih primernih prostorov (peti odstavek 72. člena ZOFVI). MIZŠ izda vsako leto okrog 50 odločb, s katerimi dovoli izvajanje verouka v prostorih šole v tekočem šolskem letu.</p> <p>ZOFVI ne določa meril za presojo primernosti prostora. V praksi pa se je izoblikovalo stališče, da v lokalni skupnosti ni primerne prostora, če prostora ni ali je v tako slabem stanju, da ogroža zdravje in varnost ljudi, če je prostor od vrtca oziroma šole oddaljen več kot 4 km in je težko organizirati prevoz ali če je prostor oddaljen od vrtca oziroma šole sicer manj kot 4 km, je pa na poti ogrožena varnost otrok. To mora ugotoviti pristojni organ za varnost in preventivo v cestnem prometu.</p> <p>Izvajanje verskih obredov v javnih vrtcih in šolah niti izjemoma ni dovoljeno, temveč gre v takšnih primerih za kršitev s strani šole, ki jo ugotavlja Inšpektorat RS za šolstvo in šport. Glede na razpoložljive podatke so take kršitve zelo redke. Menimo, da obstoječa zakonska ureditev ustrezno ureja to področje.</p>

2.2	DISKRIMINACIJA IN NESTRPNOST		
10	Varuh ponavlja večkrat zapisano in v državnem zboru sprejeto priporočilo, naj pristojna ministrstva čim prej pripravijo spremembe predpisov, ki bodo odpravili diskriminacijo pri izvajanju prevozov gibalno oviranih študentov invalidov od kraja bivanja do kraja izobraževanja. (stran 117)	Delno realizirano.	<p>Dodatno k odgovoru MDDSZ:</p> <p>Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je k priporočilu Varuhinje ČP dejavno pristopilo in v tej luči trenutno z relevantnimi deležniki aktivno pripravlja nov sistemski zakon na področju visokega šolstva (ZViS). <i>Izhodišča Zakona so pripravljena in eno od poglavij omenjenega zakona obravnava in rešuje tudi pravice študentov s posebnimi potrebami (znotraj katerih so tudi študenti invalidi).</i></p>
22	Varuh priporoča, da MIZŠ čim prej opravi celovito analizo dosedanjega dela z otroki in mladostniki, evalvacijo pilotnih projektov in vizijo za v prihodnje ter prenovo vzgojnega programa in potrebne sistemske spremembe. (stran 152)	Delno realizirano.	<p>Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020 razpisalo projekt Celostna obravnava otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami v vzgojnih zavodih. Projekt bo trajal do septembra 2019.</p> <p>Otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami so v vzgojne zavode nameščeni z odločbo o namestitvi s strani centrov za socialno delo v skladu z zakonom, ki ureja družinska razmerja, ali po sklepu sodišča.</p> <p>S projektom bomo v Sloveniji preizkusili nove metode in oblike dela, ki bodo po eni strani zagotavljale čimprejšnjo vrnitev otrok in mladostnikov s čustvenimi in vedenjskimi motnjami iz institucije v domače okolje, v samostojno življenje ali, če to zaradi različnih družinskih razmer ali otrokovih oz. mladostnikovih težav ni mogoče, v eno izmed stanovanjskih skupin, ki delujejo v okviru vzgojnega zavoda, vendar kot samostojna stanovanjska enota na drugi lokaciji. Po drugi strani bomo vzgojne zavode spodbudili k preventivnemu delovanju, da bi bilo v bodoče namestitev čim manj.</p> <p>Trenutno v vzgojnih zavodih z otroki in mladostniki delajo po enem vzgojnem programu, nabor različnih oblik dela se bo skozi aktivnosti javnega razpisa razširil v delovanje specializiranih stanovanjskih skupin, kjer bodo razvili različne oblike dela primerne posamezniku z namenom, da iz vzgojne skupine otrok ali mladostnik preide na primer v stanovanjsko skupino, iz stanovanjske skupine v specializirano stanovanjsko skupino, v mladinsko stanovanje ali v domače okolje oz. na trg dela v samostojno življenje.</p> <p>Cilji javnega razpisa oziroma projekta so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oblikovanje novih oblik in metod dela v stanovanjskih in vzgojnih skupinah v vzgojnem zavodu,

			<ul style="list-style-type: none"> - oblikovanje programov za intenzivno obravnavo otrok/mladostnikov, predvsem s težavami v duševnem zdravju in odvisnikov, - povezava vzgojnih oblik in metod dela z zaposljivostjo mladostnikov ter spremljanje otrok/mladostnikov po odpustu, - strokovna podpora družinam in vzgojno-izobraževalnim zavodom z namenom zmanjševanja vključitev v vzgojne zavode, z analizo stanja in evalvacijo dela v vzgojnih zavodih. <p>Za projekt bomo namenili nekaj več kot 2.8 mio EUR. Razpis je zaključen.</p> <p>Po evalvaciji projekta bomo pristopili k posodobitvi Vzgojnega programa in pripravili potrebne sistemske rešitve.</p>
2.15	VARSTVO OTROKOVIH PRAVIC		
69	MIZŠ naj zagotovi sprotno pripravljane prilagojenih in prirejenih učbenikov in delovnih zvezkov za slepe in slabovidne učence v šolah. (stran 345)	Stalna naloga.	<p>Področje sofinanciranja učbenikov slepih in slabovidnih otrok je urejeno. Na leto MIZŠ nameni 40.000 za IRIS (Center za izobraževanje, rehabilitacijo, inkluzijo in svetovanje za slepe in slabovidne) ter 20.000 za Zvezo društev slepih in slabovidnih Slovenije, ki prilagaja učbenike predvsem za srednješolce, nekaj tudi za študente.</p> <p>Center IRIS letno prilagodi 8-10 učbenikov za slepe in slabovidne učence v OŠ in SŠ (v brajici in v povečanem tisku), Zveza pa pretvarja učbenike v brajico ali v zvočni zapis.</p> <p>V redne OŠ in SŠ je vključeno okrog 125 učencev in dijakov, ki potrebujejo zelo različne učbenike, šole so pri izboru učbenikov različnih založb avtonomne, kar pomeni, da ne moremo v celoti zagotoviti, da ima za konkretni predmet in razred otrok na voljo prilagojen učbenik. Prilagajanje učbenikov od MIZŠ zahteva prilagajanje besedil in opis slikovnega materiala, strokoven pregled, ponovno oblikovanje ter tisk.</p>
70	MIZŠ naj prouči možnost, da bi se v šolah pripravljala tudi ustrezna dietna kosila za učence s hudimi alergijami na neko vrsto hrane ali njene sestavine. (stran 346)	Stalna naloga. Šole stalno realizirajo v skladu s svojimi zmožnostmi.	<p>Organizacijo šolske prehrane ureja Zakon o šolski prehrani (Uradni list RS, št. 3/13, 46/14 in 46/16 – ZOFVI-K). Šolska prehrana obsega zajtrk, malico, kosilo in popoldansko malico. Šola v okviru dejavnosti javne službe za vse učence obvezno organizira malico.</p> <p>Zakon o šolski prehrani določa, da vzgojno-izobraževalni zavodi pri organizaciji šolske prehrane upoštevajo smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, sprejete</p>

			<p>na Strokovnem svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje. Smernice predstavljajo strokovno podlago za zagotavljanje zdravstveno ustrezne prehrane v vrtcih in šolah. Le-ta se mora uskladiti z načeli zdrave prehrane pri otrocih in mladostnikih, med katere sodi tudi načelo, da so obroki sestavljeni iz priporočenih kombinacij različnih vrst živil iz vseh skupin živil.</p> <p>Šole morajo upoštevati tudi specifične prilagoditve za posamezne otroke in mladostnike, v primerih ko gre za bolezni povezane z motnjami prebave in presnove. V teh primerih so za prilagoditve obrokov prehrane potrebna mnenje ležečega zdravnika po potrebi tudi zdravnika specialista, ki predlaga jedilnike za predpisane diete ter individualno posvetovanje med starši in organizatorjem prehrane.</p> <p>Kot dodatno ponudbo lahko šola organizira tudi zajtrk, kosilo in popoldansko malico. Zakon določa, da dietne obroke, ki sodijo v dodatno ponudbo, organizira šola v skladu s svojimi zmožnostmi. Za pripravo nekaterih dietnih kosil namreč šole nimajo zmožnosti, kot so npr.: dovolj kadrov ali kadrov s specialnimi znanji (npr. ob kombinaciji različnih alergij), ustrezni prostorski pogoji (potrebe po posebnem – ločenem prostoru za pripravo hrane), možnost nabave nekaterih dietnih živil, ki jih šole v okviru javnega naročanja ne morejo zagotoviti itd. Zato menimo, da je zakonsko določilo zapisano preišljeno, saj šolam omogoča, da otrokom nudijo tista dietna kosila, ki jih lahko zagotovijo. Slovenija ima edinstven sistem organizirane šolske prehrane, v katerega vlaga tudi veliko sredstev. Področje pa je izredno zahtevno in na robu izvedbenih ter finančnih zmožnosti in v primeru dodatnih zahtev bi bilo treba razmisliti o kompleksni spremembi celotnega sistema organizirane šolske prehrane, ki bi bil primerljiv s tistimi v drugih razvitih evropskih državah.</p>
71	Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport naj poskrbi za pripravo enotne obvezne vsebine, ki bo kot del vzgojno-izobraževalnega programa otrokom omogočila varno uporabo sodobnih komunikacijskih tehnologij. (stran 357)	Stalna naloga.	<p>Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ima na področju varne uporabe sodobnih komunikacijskih tehnologij strateške usmeritve do leta 2020 in na tem področju v sodelovanju s šolami izvaja številne projekte. Od leta 2009 je digitalna pismenost del učnih načrtov za OŠ in SŠ. Učiteljem, ravnateljem in drugim strokovnim delavcem na VIZ je zagotovljeno, da se lahko redno usposablja na področju digitalnih kompetenc (vključno z varno rabo interneta).</p> <p>Ministrstvo si dejavno prizadeva zagotoviti posameznikom možnost izobraževanja v varnem, odprtem, ustvarjalnem in trajnostno vzdržnem učnem okolju, podprtem z inovativno uporabo</p>

		<p>informacijsko-komunikacijske tehnologije, kar bo na učinkovit in kakovosten način omogočilo pridobitev znanja in spretnosti, ključnih kompetenc in spretnosti 21. stoletja, potrebnih za uspešno vključevanje v družbo.</p> <p>Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport s tem zagotavlja tudi dvig konkurenčnosti znanja in kompetenc učencev, dijakov in študentov, da bodo lahko prispevali k inovativnosti in konkurenčnosti domačega trga in bodo bolj opolnomočeni za uspešen vstop na trg dela (vključno z EU) ter za aktivno participacijo v družbi.</p> <p>V letu 2017 smo v slovenski jezik prevedli Evropski okvir digitalnih kompetenc za državljana, ki ga je izdala Evropska komisija. Le-ta se tudi promovira, ne le v formalnem izobraževanju, temveč tudi med civilnimi iniciativami in gospodarstvom.</p> <p>V letu 2016 je bila na MIZŠ ustanovljena skupina, ki je v zaključni fazi priprave podlag za vključitev temeljnih vsebin računalništva in informatike v kurikule vrtcev ter učne načrte OŠ in SŠ, kar zajema tudi varno rabo interneta in ohranjanje zdravja z IKT.</p> <p>Za doseganje vizije pri umeščanju IKT v izobraževanje spodbujamo razvoj:</p> <ul style="list-style-type: none"> • didaktike in e-gradiv, • izgradnje platforme in spodbujanja sodelovanja, • krepitev e-kompetenc pri učečih se in učiteljih, • informatizacije ustanov, • razvoja e-izobraževanja v visokem šolstvu in izobraževanju odraslih, <p>kakovost izvajanja strategije se spremlja z rednim merjenjem in evalvacijami doseženega stanja, z analizami kazalnikov (vključno s kazalniki iz strateških smernic) ter s primerjalnimi analizami RS in EU. Strateške usmeritve, sprejete v letu 2016, izhajajo iz mednarodnih in nacionalnih dokumentov in pobud, dosedanjega razvoja področja in dosežkov in spoznanj projektov uvajanja IKT v sistemu vzgoje in izobraževanja.</p>
--	--	--

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO (MJU)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na MJU: 4

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: 3,
2. delno realizirano: /,
3. stalna naloga: 1,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja (tudi delne): /,
5. nerealizirano (tudi delno): /.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.1	USTAVNE PRAVICE		
4	Varuh priporoča, da se volilna zakonodaja dopolni tako, da bo tudi osebam, ki jim je bila med desetim dnevom pred dnem glasovanja in dnem glasovanja proti njihovi volji odvzeta osebna svoboda (osebe, ki so bile nameščene v pripore, bolnišnice, psihiatrične bolnišnice ali socialnovarstvene zavode) omogočeno učinkovito uresničevanje volilne pravice. (stran 82)	Stalna naloga.	Ministrstvo za javno upravo je seznanjeno z navedeno pomanjkljivostjo volilne zakonodaje. Vlada je na 131. redni seji dne 21. 4. 2011 sprejela predlog novele ZVDZ (EVA 2009-3111-0027), ki je vseboval tudi konkretni predlog rešitve za problematiko, na katero opozarja Varuh. Predlog rešitve je bil, da volilni odbor z volišča na dan glasovanja obišče volivca, ki ga je policija pridržala, mu je na podlagi odločbe sodišča odvzeta prostost, je v zavodu za prestajanje kazni, v bolnišnicah ali v socialnovarstvenem zavodu za institucionalno varstvo, pod pogojem, da je bil volivec v teh prostorih nameščen po roku, v katerem je mogoče zahtevati glasovanje po pošti iz Slovenije. Enak predlog rešitve je vseboval tudi predlog novele ZVDZ (EPA 483 – VII) iz leta 2015, ki so ga v zakonodajni postopek vložili poslanci. Zakonodajni postopek je bil za oba predloga novel iz leta 2011 (na 29. seji DZ 16. 6. 2011) in 2015 (na 25. seji DZ 15. 12. 2016) neuspešno končan, in sicer zaradi nezadostnega števila podpor s strani poslancev. Marca 2017 pa je bila sprejeta poslanska novela ZVDZ-C (EPA 1806-VII), katere namen je bila predvsem implementacija dveh odločb ustavnega sodišča. Poslanska novela, ki je bila sprejeta, je bila zastavljena minimalistično, saj je za sprejetje potrebno široko politično soglasje (dve tretjini glasov vseh poslancev), in posledično ni naslavljala problematike, na katero opozarja Varuh. V primeru priprave

			<p>predloga oz. novele ZVDZ s strani Ministrstva za javno upravo, bomo to pravno praznino ponovno poskusili odpraviti.</p> <p>V zvezi z navedenim priporočilom Varuha, ki se nanaša na volilno zakonodajo, MJU dodatno pojasnjuje, da v letošnjem letu, v katerem bodo v mesecu juniju redne volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije, realno ni pričakovati sprememb kakršnekoli volilne zakonodaje. Takšna so tudi priporočila Beneške komisije za volilne zadeve, ki je svetovalni organ Sveta Evrope o ustavnih vprašanjih, torej, da se je spremembam volilnega sistema potrebno izogibati eno leto pred volitvami.</p>
2.7	OKOLJE IN PROSTOR		
43	Vlada RS naj merila za opredelitev prednostnih nalog za delo inšpekcijskih služb določi v predpisu, ki naj bo javno objavljen, saj bosta le tako zagotovljeni preglednost in nepristranskost dela inšpekcij. (stran 247)	Realizirano. (v okviru pristojnosti MJU).	<p>Dodatno k odzivu MOP:</p> <p>Ministrstvo za javno upravo je v okviru opredelitve do 21. rednega letnega poročila o delu Varuha človekovih pravic RS za leto 2015 že poročalo, da drugi odstavek 11.a člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14) določa, da minister, pristojen za upravo, do 1. marca tekočega leta seznanji vlado s strateškimi usmeritvami in prioritetami, ki izhajajo iz sprejetih letnih programov dela, s katerim določi vsebino in obseg izvajanja inšpekcijskega nadzora. Pri določitvi letnega programa dela se izhaja tudi iz ugotovitev v že izvedenih inšpekcijskih nadzorih in ocene, da na posameznem področju obstaja večja verjetnost nespoštovanja oziroma kršitve zakonov in drugih predpisov.</p> <p>Na tej podlagi je Vlada s sklepom št. 06100-4/2015/15 z dne 2. 4. 2015 med drugim določila, da ministrstva, inšpektorati v njihovi sestavi in inšpekcije, ki delujejo v ministrstvih, na svojih spletnih straneh objavijo kriterije za določanje prioriteten inšpekcijskih nadzorov, upoštevaje oceno tveganja na posameznem področju, s čemer je po mnenju Ministrstva za javno upravo že zagotovljena preglednost in nepristranskost dela inšpekcij. Vežano na izvedbo sklepa vlade so ministrstva že poročala o javni objavi kriterijev za določanje prioriteten inšpekcijskih nadzorov, ki jo še vedno zagotavljajo posamezni inšpektorati oziroma inšpekcije na svojih spletnih straneh. Po mnenju Ministrstva za javno upravo je na ta način zagotovljena preglednost, objektivnost in javnost dela posamezne inšpekcije ter na ta način ustrezno varstvo pravice do enakosti pred zakonom in enakega varstva pravic.</p>

V zvezi z ugotovitvijo varuha, da se prednostna merila za razvrščanje prijav, inšpekcijskih postopkov in izvršilnih postopkov glede na pomembnost kršitve in določanje stopnje pomembnosti vnaprej opredelijo v predpisu in javno objavijo, pa Ministrstvo za javno upravo pojasnjuje, da je inšpektorjeva dolžnost ukrepanja, da se v razumnem času odzove na prijave, sporočila, anonimke ali druge informacije, in sicer v skladu z načelom varstva javnega interesa in varstva zasebnih interesov. To pa pomeni, da je zadeva inšpektorju že dodeljena v reševanje, zato bi razvrščanje prijav, inšpekcijskih in izvršilnih postopkov v teku, po našem mnenju nedvomno pomenilo poseganje v inšpekcijske postopke, kar pa je v nasprotju z načelom samostojnosti.

V zvezi z opozorili varuha glede kadrovskega primanjkljaja inšpektorjev pa pojasnujemo, da se Vlada zaveda problematike popolnitve delovnih mest inšpektorjev, zato je na 125. seji dne 8. 3. 2017 ob obravnavi skupnega kadrovskega načrta sprejela sklep št. 10002-14/2016/32, da ministrstva v okviru kvote dovoljenih zaposlitev za ministrstva in organe v sestavi posebno pozornost namenijo ustrezni kadrovski popolnitvi delovnih mest inšpektorjev. V nadaljevanju je preglednica 1, iz katere je razvidno gibanje števila inšpektorjev od leta 2007 do 2016 in v zadnjih dveh letih razviden trend rasti števila inšpektorjev v organih državne uprave.

Leto	Število inšpektorjev v organih državne uprave
2007	1396,5
2008	1459
2009	1428
2010	1431
2011	1427
2012	1369
2013	1351
2014	1374

				2015	1365
				2016	1371
			<p>Vlada je na 161. redni seji dne 21. 12. 2017 s sklepom št. 10002-33/2017/8 sprejela Skupni kadrovski načrt organov državne uprave (SKN) za leti 2018 in 2019 ter ponovno, kot ob sprejemanju SKN za pretekla leta, naložila ministrstvu, da v okviru kvote dovoljenih zaposlitev za ministristva in organe v sestavi posebno pozornost namenijo ustrezni kadrovski popolnitvi delovnih mest inšpektorjev.</p> <p>Po podatkih CKEDU na dan 31. 12. 2017 znaša število inšpektorjev v organih državne uprave 1.387, kar pomeni povečanje glede na leto 2016 (1.371 iz zgornje tabele).</p>		
2.10	DELOVNA RAZMERJA				
49	Varuh ponavlja: Vlada RS naj takoj pripravi spremembe ZUJF in kot izjemo od omejitve letnega dopusta prizna merilo varovanja in nege težje telesno in zmerno, težje ali težko duševno prizadete osebe. (stran 275)	Realizirano.	V zvezi z navedenim priporočilom Varuha MJU pojasnjuje, da v letu 2018 ni več posebnega zakona, ki bi omejeval število dni dopusta, kar pomeni, da bodo javni uslužbenci lahko izrabili toliko dni dopusta, kot jim bo dodeljeno skladno z merili in kriteriji, ki jih določajo zakoni in kolektivne pogodbe.		
2.12	ZDRAVSTVENO VARSTVO IN ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE				
54	Vlada RS naj od vseh državnih organov, ki pripravljajo posamezne predpise ob pomoči zunanjih strokovnjakov, zahteva, da javno objavijo sestavo delovnih skupin, njihove osnovne naloge in roke za izdelavo strokovnih podlag. (stran 295)	Realizirano.	Zakonodajna sled naj bi zabeležila celotno dejavnost vseh udeležencev v procesu zakonodajnega odločanja. Osnovni namen »zakonodajne sledi« je razkritje lobiranja kot metode delovanja interesnih skupin. Skladno s Poslovníkom vlade, se pri predlogih zakonov, ki jih Vlada posreduje v Državni zbor, v 7. točko uvoda predloga zakona vnesejo podatki o deležnikih, ki so sodelovali pri pripravi zakonskega predloga, in sicer gre za »Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona«, ki vsebuje med drugim tudi podatke o seznamu subjektov, ki so sodelovali, mnenja in predlogi ter pripombe javnosti ter razloge za morebitno neupoštevanje, kar delno zadostuje namenu zakonodajne sledi, saj se skladno z namenom nanaša predvsem na t.i. javno razpravo oziroma pripombe, podane v okviru javne razprave.		

		<p>Glede na zaznano pomanjkljivost, da se sicer ob zabeležki sodelovanja javnosti ne navaja zunanjih strokovnjakov, ki so sodelovali pri pripravi določenih predpisov, je vlada pripravila in je Državni zbor Republike Slovenije dne 15. 12. 2015 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 102/15; ZDIJZ-E), ki je v 10. člen ZDIJZ vnesel nov peti odstavek, ki določa, da mora organ ob javni objavi predloga predpisa ali splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil objaviti na spletu tudi podatke o zunanjem strokovnjaku, ki je sodeloval pri pripravi predpisa. Objavi se osebno ime in naziv zunanjega strokovnjaka ali firmo in naslov pravne osebe, ki je sodelovala pri pripravi predpisa. Ureditev je v skladu s sprejetim Programom ukrepov Vlade RS za preprečevanje korupcije 2015–2016. Ker gre za spletno objavo podatkov fizičnih oseb, je v skladu z ZVOP-1 potrebna izrecna določitev v zakonu. Na tej podlagi je GSV že dopolnil Navodila za izvajanje Poslovnika Vlade RS (št. 10), kar pomeni, da se priporočilo Varuha, v delu kolikor zadeva javno objavo imen zunanjih strokovnjakov, kot je določeno z ZDIJZ in Poslovnikom vlade, že izvaja.</p>
--	--	--

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

MINISTRSTVO ZA KULTURO (MK)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na MK: 2

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: /,
2. delno realizirano: /,
3. stalna naloga: 1,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja (tudi delne): 1,
5. nerealizirano (tudi delno): /.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.1	USTAVNE PRAVICE		
3	Varuh priporoča, da se z zakonom jasneje sankcionirajo posegi v čast in dobro ime z javnimi objavami ter naj organi odkrivanja in pregona kaznivih dejanj vsaj do javne sodne obravnave skrbno varujejo osebne podatke udeležencev kazenskih postopkov. (stran 76)	Zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja.	<p>Dodatno k mnenju Ministrstva za pravosodje:</p> <p>Strinjamo se z stališčem Varuha, vendar pa menimo, da zakonodaja na področju medijev ne predstavlja ustreznega regulativnega področja, s katerim bi lahko uredili tovrstna vprašanja.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dejanja zoper čast in dobro ime so okvalificirana kot kazniva dejana v KZ-1 (18. poglavje) in so po našem mnenju že sedaj ustrezno sankcionirana, saj KZ-1 čast in dobro ime še močnejše varuje pred dejanji, ki so storjena prek medijev (javna objava – objava v medijih ima strožjo kvalifikacijo in predpisano višjo kazen). - Varovanje osebnih podatkov udeležencev kazenskih postopkov, s katerimi razpolagajo organi odkrivanja in pregona kaznivih dejanj, ravno tako ne more biti predmet urejanja v medijski zakonodaji, temveč je to po našem mnenju potrebno urediti v zakonu o kazenskem postopku (alternativno v zakonu o varovanju osebnih podatkov).
2.2	DISKRIMINACIJA IN NESTRPNOST		

8	<p>Varuh priporoča, da se sistematično zbirajo in analizirajo informacije posameznih ministrstev o izvajanju ukrepov iz Načrta ukrepov Vlade RS za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015–2018, ki bodo omogočili presojo napredka pri uresničevanju pravic narodnih skupnosti v posameznem letu.</p>	<p>Stalna naloga</p>	<p>Zbiranje zadevnih informacij že poteka v okviru priprave vsakoletnega poročila o izvajanju Načrta ukrepov Vlade RS za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015–2018. Poročilo pripravlja Delovna podskupina za pripravo načrta ukrepov za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti, katere delo usklajuje Urad za narodnosti RS, Ministrstvo za kulturo RS pa je pristojni predlagatelj vsakoletnega poročila za postopek seznanitve vlade in Komisije DZ za narodni skupnosti. Pripravljeni sta bili in sprejeti poročili za leto 2015 in za leto 2016, letos pa bo narejeno poročilo za leto 2017.</p> <p>Sistematično spremljanje izvajanja Načrta ukrepov Vlade RS za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015–2018 predvideva tudi zadevni načrt, ki v poglavju 6 »Spremljanje izvedbe načrta ukrepov« navaja: »Za spremljanje izvedbe načrta ukrepov za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti je pristojna Delovna podskupina za pripravo načrta ukrepov za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti. Na podlagi poročil posameznih resorjev, zadolženih za izvedbo ukrepov, mora delovna podskupina enkrat letno pripraviti poročilo o izvedbi ukrepov. Poročilo o izvedbi ukrepov sprejme Vlada Republike Slovenije ter z njim seznaniti Komisijo Državnega zbora za narodni skupnosti.«</p>
---	--	----------------------	---

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE (MNZ)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na MNZ: 7

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: /,
2. delno realizirano: 2,
3. stalna naloga: 4,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja: 1,
5. nerealizirano (tudi delno): /.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.5	POLICIJSKI POSTOPKI		
31	Varuh znova priporoča, naj MNZ in policija nadaljujeta svoja prizadevanja za dosledno spoštovanje človekovih pravic v policijskih postopkih, s primerno komunikacijo in spoštljivim odnosom policistov do posameznikov v njihovih postopkih. (stran 200)	Stalna naloga	Ministrstvo si skupaj s Policijo neprestano prizadeva za dosledno spoštovanje človekovih pravic posameznikov v policijskih postopkih. Ministrstvo je spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin tudi v temeljnih usmeritvah za izdelavo srednjeročnega načrta razvoja in dela policije za obdobje 2018-2022, izdanih v maju 2017, opredelilo kot enega osnovnih poslanstev delovanja policije. Na podlagi ugotovitev, ki izhajajo iz obravnavanih pritožbenih primerov, pa je ministrstvo tudi v začetku leta 2017, ob posredovanju letnega poročila o reševanju pritožb za leto 2016, Policiji poleg drugih priporočil predlagalo permanentno krepitev zavzetega, prijaznega in spoštljivega odnosa policistov do strank v policijskih postopkih. Policija je priporočila ministrstva posredovala vsem policijskim enotam in jim naložila njihovo izvedbo.
32	Varuh opozarja, da mora policija dosledno spoštovati vse pravice osumljenca, ki mu je odvzela prostost, vključno s pravico do zagovornika. (stran 201)	Stalna naloga	Policija pri vseh odvzemih prostosti dosledno spoštuje vse pravice osumljenca, ki mu je odvzeta prostost, vključno s pravico do zagovornika. V letu 2016 Policija ne beleži primera, da zahtevi osumljenca kaznivega dejanja po zagotovitvi zagovornika ne bi bilo ugodeno.
33	Priporočamo, da policija pri vsakem primeru ugotavljanja in evidentiranja	Stalna naloga	Menimo, da policija pri vsakem primeru ugotavljanja in evidentiranja odvzema prostosti ravna še posebej skrbno, pri čemer v čas pridržanja vselej všteva tudi čas policijskega postopka

	odvzema prostosti ravna še posebej skrbno in pri tem vselej upošteva, da je treba v čas pridržanja všteti ves čas policijskega postopka do odreditve pridržanja. (stran 201)		pred odreditvijo pridržanja. Glede na veliko število pridržanj po različnih pravnih podlagah, ugotovitve iz opravljenih nadzorov s področja odvzemov prostosti in glede na ugotovitve velikega števila opravljenih obiskov s strani Varuha na področju odvzemov prostosti, ocenjujemo, da gre v konkretnem primeru za izjemen primer.
34	Varuh priporoča, naj policija poskrbi za skrbno evidentiranje vseh zaseženih predmetov na način, ki ne dopušča zamenjave z drugimi predmeti, in njihovo ustrezno shranjevanje. (stran 203)	Delno realizirano.	Policija je v zvezi z evidentiranjem zaseženih predmetov razvijala posebno aplikacijo, ki bo zagotavljala dodatno sledljivost in skrbno evidentiranje zaseženih predmetov. Aplikacija je trenutno v fazi implementacije, v dejansko praktično uporabo pa bo predvidoma prešla v prvi polovici leta 2018.
35	Priporočamo, naj MNZ oziroma Policija izbor prič pri hišnih in osebnih preiskavah opravlja še posebej skrbno, ter da naj v sodelovanju z MP pripravi sistemsko rešitev za zagotavljanje prič pri izvedbah hišnih ali osebnih preiskav, na primer z vzpostavitvijo sodnega seznama oseb, ki bi lahko sodelovale v predkazenskem postopku kot priče pri izvedbah teh preiskav. (stran 204)	Delno realizirano.	Ministrstvo je skupaj s Policijo v preteklosti že večkrat izpostavilo problematiko zagotavljanja oseb, ki lahko sodelujejo kot priče pri hišnih in osebnih preiskavah in predlagalo različne rešitve, vendar nosilec priprave zakona, ki ureja kazenski postopek, predlogom ni sledil. Ministrstvo za notranje zadeve oziroma Policija je v okviru strokovnega usklajevanja novele ZKP-N Ministrstvu za pravosodje predlagala, da poleg povračila stroškov solenitetnim pričam uredi tudi način zagotovitve solenitetnih prič na hišnih preiskavah. Ministrstvu za pravosodje je bilo predlagano, da se vzpostavi sistem solenitetnih prič na način zagotavljanja sodnikov porotnikov ali iz vrst sodniških pripravnikov ali vzpostavi seznam sodno zapriseženih prič, primerljiv s seznamom sodnih izvedencev.
36	Priporočamo, naj policija pri komuniciranju z javnostjo v vsakem primeru posebej skrbno pretehta, katere informacije o posamezniku in v kakšnem obsegu bo sporočila javnosti (če sploh). (stran 204)	Stalna naloga	Pri komuniciranju se spoštuje ustavna določila, načelo domneve nedolžnosti in delitve oblasti, zdravje in varnost vseh v državi, zakonsko odgovornost in legitimno pravico vseh ljudi do obveščenosti ter enakopravno obravnavo vseh medijev. Ko se obvešča javnost o predkazenskih postopkih, se ne razkriva podatkov, ki bi lahko škodovali nadaljnji izvedbi predkazenskega ali kazenskega postopka in ki bi lahko škodili upravičenim koristim drugih oseb. V sporočila za javnost se tako uvrstijo le osnovni podatki o kriminalistični preiskavi, npr. število hišnih preiskav, vrsto obravnavanih kaznivih dejanj, višino zagroženih kazni, višino protipravne premoženjske koristi ipd. V vsaki fazi kriminalistične preiskave in tudi ob ali po podani kazenski ovadbi se tako vedno pretehta, kateri podatki bodo objavljeni. Javnosti se tako ne sporoči podatkov, ki bi imeli vpliv

			na nadaljnjo izvedbo postopka, prav tako se ne razkriva nikakršnih podatkov o posamezniku, na podlagi katerih bi bile osebe prepoznane oziroma določljive.
	DRUGE UPRAVNE ZADEVE		
41	Varuh predlaga, naj se v podzakonskem predpisu poenotijo merila za ugotavljanje zadostnih sredstev za preživljanje različnih kategorij tujcev, kar bi močno olajšalo delo prvostopenjskim organom. (stran 223)	Zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja.	<p>Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o načinu ugotavljanja zadostnih sredstev za preživljanje v postopku izdaje dovoljenja za prebivanje (Uradni list RS, št. 61/12, 92/14 in 2/16, v nadaljnjem besedilu: pravilnik) določa način ugotavljanja izpolnjevanja pogoja zadostnih sredstev za preživljanje, ki jih tretji odstavek 33. člena in drugi odstavek 36. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/18 – uradno prečiščeno besedilo; v nadaljnjem besedilu: zakon) določata kot pogoj za izdajo ali podaljšanje dovoljenja za prebivanje tujca v Republiki Sloveniji.</p> <p>Pravilnik podrobneje opredeljuje tudi podatke iz evidenc, ki jih vodi davčni organ o dohodkih skladno z zakonom, ki ureja dohodnino, ki niso oproščeni plačila dohodnine, o davkih in obveznih prispevkih za socialno varnost ter o normiranih oziroma dejanskih stroških, ki se nanašajo na te dohodke, in o vzdrževanih družinskih članih, ki jih v postopku izdaje ali podaljšanja dovoljenja za prebivanje, zaradi ugotavljanja obstoja razloga za zavrnitev izdaje ali podaljšanja dovoljenja za prebivanje iz prve alineje prvega odstavka 55. člena zakona, to je razloga neizpolnjevanja pogoja zadostnih sredstev za preživljanje, zagotavlja davčni organ.</p> <p>Tujec, ki prvič zaproša za dovoljenje za prebivanje iz razloga zaposlitve, ter tujec, ki iz enakega razloga podaljšuje dovoljenje za prebivanje, nimata enakih virov dohodka, na podlagi katerih jima je zagotovljeno preživljanje v Republiki Sloveniji (prvi ima plačo, dogovorjeno s pogodbo o zaposlitvi, drugi pa plačo z dodatki). Enako veja tudi za tujce, ki za dovoljenje za prebivanje zaprosijo iz drugega razloga kot je zaposlitev ali delo. Tujec, ki bo v Republiki Sloveniji opravljal delo, se prav tako razlikuje od tujca, ki bo v Republiki Sloveniji zaposlen, zato je potrebno tudi pri tej kategoriji tujcev upoštevati specifično načina dokazovanja zadostnih sredstev (dokazovanje s plačilom, urejenim s podjemno pogodbo (pogodbo o delu), pogodbo o avtorskem delu, pogodbo o poslovanju ali drugo pogodbo, dogovorjeno za opravljanje dela). Posebnost predstavlja tudi kategorija tujcev, ki v Republiki Sloveniji opravljajo dejavnost samostojnega podjetnika posameznika, in tujcev, ki v Republiki Sloveniji samostojno opravljajo dejavnost kot poklic ter dobiček ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, ki zaradi davčne zakonodaje pri ugotavljanju zadostnih sredstev za preživljanje zahteva posebno obravnavo. Prav tako je drugačna obravnavo potrebna v primeru, ko tujec zadostna sredstva za preživljanje dokazuje s sredstvi na bančnem računu ali iz drugih različnih virov.</p>

--	--	--	--

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR (MOP)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na MOP: 8

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: /,
2. delno realizirano: 8,
3. stalna naloga: /,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja (tudi delne): /,
5. nerealizirano (tudi delno): /.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.6	DRUGE UPRAVNE ZADEVE		
40	Vlada RS naj zaščiti kupce nepremičnin tako, da sprejme ukrepe, ki jim bodo še pred odločitvijo o nakupu omogočili vpogled v povezane (uparjene) evidence zemljiškoknjžnega in dejanskega stanja ter v upravne akte za objekt nameravanega nakupa. (stran 218)	Delno realizirano.	<p>V zvezi s predmetnim priporočilom Ministrstvo za okolje in prostor pojasnjuje, da je v sprejetem Gradbenem zakonu (EVA: 2015-2550-0004):</p> <ul style="list-style-type: none"> - glede evidentiranja podatkov o nepremičninah v geodetskih evidencah predlagana ureditev: (1) da se objekti evidentirajo v nepremičninskih evidencah po zaključku gradnje in izdaji uporabnega dovoljenja; (2) glede nelegalnih gradenj niso prepovedani vpisi in spremembe vpisov v zemljiškem katastru, katastru stavb in registru nepremičnin. - glede določanje hišnih številke predlagana pravna ureditev : (1) če je predpisana pridobitev uporabnega dovoljenja, je to pogoj za določitev hišne številke; (2) glede nelegalnih gradenj je prepovedana določitev hišne številke. <p>K zaščiti kupcev nepremičnin bo pripomogel tudi nastajajoči prostorski informacijski sistem, ki naj bi bil v celoti v uporabi leta 2021. Ta sistem je določen v Zakonu o urejanju prostora, ki je v postopku obravnave v Državnem zboru in naj bi bil sprejet predvidoma jeseni, hkrati z Gradbenim zakonom. Med drugim bo ta sistem vseboval tudi podatke o izdanih upravnih aktih na določeni nepremičnini (npr. gradbeno oziroma uporabno dovoljenje). Ta zbirka podatkov o graditvi objektov bo povezana z nepremičninskimi evidencami in zemljiško knjigo. Prostorski informacijski sistem bo glede teh podatkov javen. Zato menimo, da bodo kupci nepremičnin na ta</p>

			<p>način in ob upoštevanju vpisov prepovedi ob inšpekcijskih ukrepih v zemljiško knjigo ter nezmožnosti pridobiti hišno številko brez uporabnega dovoljenja, zaščiteni pred nakupom nepremičnine, za katero ni bilo izdano ustrezno dovoljenje.</p> <p>Skladno s sprejetim Zakonom o urejanju prostora se bodo podatki iz evidence stavbnih zemljišč, ki bi bila del prostorskega informacijskega sistema, vzdrževali na podlagi posamičnih pravnih aktov. Za podatke o pozidanih zemljiščih je na ta način zagotovljena popolnost podatkov o posegih v prostor, za katere je bil izdan pravni akt (zakoniti posegi). Ker bo zbirka podatkov o graditvi prikazovala dejansko stanje v prostoru bo treba zagotoviti tudi redno spremljanje neskladnih in nelegalnih gradenj. Zato se bo izvajalo redne monitoringe prostora, s katerimi se bo preverjala skladnost evidentiranih posegov v evidenci stavbnih zemljišč in objektov v naravi ter identifikacijo objektov v naravi, ki niso evidentirani v evidenci stavbnih zemljišč. Tako določeni objekti se v evidenci stavbnih zemljišč evidentirajo kot neskladja.</p>
2.7	OKOLJE IN PROSTOR		
42	Ministrstvo za okolje in prostor naj pripravi predpis, s katerim bo uredilo področje izpustov vonja (smradu) v okolje. (stran 244)	Delno realizirano.	<p>Z namenom vzpostavitve sistema za obvladovanje obremenjenosti zunanega zraka z neprijetnim vonjem v Sloveniji je Ministrstvo za okolje in prostor 30. maja 2017 sklenilo pogodbo z zunanjim izvajalcem za strokovno pomoč pri izboru metodologije zaznavanja in spremljanja neprijetnih vonjav, določitvi ustreznih mejnih vrednosti, ki bi opredelile sprejemljivo raven izpostavljenosti neprijetnim vonjavam, ter svetovanju pri pripravi predpisov, ki bi vzpostavili sistem za obvladovanje obremenjenosti zunanega zraka z neprijetnim vonjem.</p> <p>Ker je potrebno zaradi meritev, ki bi podale usmeritve za izbor metodologije zaznavanja in spremljanja neprijetnih vonjav v zunanjem zraku, dalj časa, da se upošteva različne vremenske pogoje in letne čase, predvidevamo, da bi lahko bil predlog predpisov, ki bodo vzpostavili sistem za obvladovanje obremenjenosti zunanega zraka z neprijetnim vonjem pripravljen proti koncu leta 2018.</p>
43	Vlada RS naj merila za opredelitev prednostnih nalog za delo inšpekcijskih služb določi v predpisu, ki naj bo javno objavljen, saj bosta le tako zagotovljeni preglednost in	Delno realizirano.	<p>V skladu s sklepom Sklep Vlade RS, št. 06100-4/2015/15 z dne 2. 4. 2015, ministrstva, inšpektorati v njihovi sestavi in inšpekcije, ki delujejo v ministrstvih, na svojih spletnih straneh objavijo kriterije za določanje prioriternih inšpekcijskih nadzorov, upoštevaje oceno tveganja na posameznem področju. Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor ima kriterije za določanje prioriternih inšpekcijskih nadzorov, ki so bili posodobljeni v letu 2017, objavljene na spletni strani:</p> <p>http://www.iop.gov.si/fileadmin/iop.gov.si/pageuploads/5_O_INSPEKTORATU/Strateske_usmeritve/Kriteriji_za_dolocanje_prioriternih_insp.nadzorov_10.1.2017.pdf.</p>

	nepristranskost dela inšpekcij. (stran 247)		
44	Vlada naj Inšpektoratu RS za okolje in prostor zagotovi vse pogoje – materialne, kadrovske in finančne – za učinkovito vodenje inšpekcijskih postopkov. (stran 247)	Delno realizirano.	<p>Ministrstvu za okolje in prostor (v nadaljevanju MOP) se je s sklepom Vlade RS, št. 10002-22/2017/7, z dne 21. 9. 2017, določilo skupno število dovoljenih zaposlitev za leti 2017 in 2018, to je 1375 dovoljenih zaposlitev. Komisija Vlade RS za administrativne zadeve in imenovanja je s sklepom št. 10002-30/2017/3, z dne 14. 11. 2017, na podlagi pisnega sporazuma med Ministrstvom za javno upravo in MOP, zmanjšala število dovoljenih zaposlitev na MOP za eno (1) zaposlitev, kar pomeni, da ima MOP določenih 1374 dovoljenih zaposlitev.</p> <p>MOP je v letu 2017 na Ministrstvo za javno upravo (v nadaljevanju MJU) večkrat naslovilo pobude za povečanje števila dovoljenih zaposlitev. Eden izmed razlogov je Zakon o dimnikarskih storitvah (Uradni list RS, št. 68/16), ki je bil sprejet 25. 10. 2016 in se je začel uporabljati s 1. 1. 2017. V vladnem gradivu predloga Zakona o dimnikarskih storitvah, številka 007-246/2015, z dne 26. 5. 2016, je v tretji točki obrazložitve vladnega gradiva podana ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva. Zapisano je, da je potrebno za učinkovito izvajanje nadzora dimnikarskih storitev zagotoviti dodatnih 10 okoljskih inšpektorjev, kar predstavlja 315.000 € letno. Prav tako je potrebno zaradi sprejetja gradbene zakonodaje na področju gradbene inšpekcije 5 dodatnih zaposlitev in 2 dodatni zaposlitvi na področju stanovanjske inšpekcije zaradi spremembe Stanovanjskega zakona.</p> <p>MOP v letu 2017 ni dobil odobrene nobene dodatne zaposlitve. MOP je bil tako v letu 2017 prisiljen poiskati notranje rezerve in Inšpektoratu za okolje in prostor nameniti 5 kvot. Izkazalo se je, da ostaja kljub temu velika potreba po dodatnih zaposlitvah, ki pa jih MOP znotraj dovoljenega kadrovskega načrta ne more več zagotoviti.</p> <p>Trenutno je s strani MJU podan predlog Skupnega kadrovskega načrta za leti 2018 in 2019, ki za MOP predvideva odobritev 1 dodatne zaposlitve za izvajanje Zakona o dimnikarskih storitvah in 4 dodatne zaposlitve za določen čas za interventne skupine za pregled in dopolnitve okoljevarstvenih dovoljenj.</p>
45	Ministrstvo za okolje in prostor naj pripravi sistemsko rešitev pridobivanja pooblastil za izvajanje merjenja izpustov v zrak, zagotovi naj neodvisen nadzor in	Delno realizirano.	<p>Ministrstvo za okolje in prostor pripravlja predlog spremembe Zakona o varstvu okolja, ki sistemsko ureja obratovalni monitoring v Republiki Sloveniji. Kot je bilo navedeno že v preteklih odzivih, se v okviru priprave navedenega predloga spremembe zakonodaje, proučuje tudi možnost sprememb na področju izvajanja meritev izpustov v zrak, vključno z možnostjo uvedbe alternativnega načina izvajanja obratovalnega monitoringa.</p>

	financiranje meritev. (stran 251)		
2.9	STANOVANJSKE ZADEVE		
46	Ministrstvo za okolje in prostor naj čim prej pripravi spremembe Stanovanjskega zakona in v njem jasno opredeli obveznost občin, da zagotovijo določeno število bivalnih enot (glede na število prebivalcev) ustreznega stanovanjskega standarda in da v določenih časovnih intervalih (npr. enkrat na leto) objavijo razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem. (stran 264)	Delno realizirano.	<p>V juniju 2017 je bila izvedena javna predstavitev osnutka izhodišč za prenovo stanovanjske zakonodaje. Ministrstvo za okolje in prostor (v nadaljevanju: MOP) je pristopilo k oblikovanju nove zakonodaje.</p> <p>MOP je že večkrat pojasnilo razloge, zakaj se ne strinja s priporočilom Varuha, da naj se v zakon zapiše obveznost občin, da zagotovijo določeno število bivalnih enot (glede na število prebivalcev) in da v določenih časovnih intervalih objavljajo razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem.</p> <p>Stanovanjski zakon jasno določa naloge in pristojnosti občin na stanovanjskem področju. Tako so občine dolžne zagotavljati sredstva za graditev, pridobitev in oddajanje neprofitnih stanovanj kot tudi bivalnih enot, spodbujati različne oblike zagotavljanja stanovanj (tako lastnih kot najemnih), zagotavljati sredstva za subvencioniranje najemnine in za izredno pomoč pri uporabi stanovanja. Glede na potrebe in v okviru finančnih zmožnosti občine zagotavljajo bivalne enote, ki so namenjene za začasno reševanje najtežjih stanovanjskih stisk.</p> <p>Predloga da bi zakonsko določili dolžnost občin, da v določenem časovnem intervalu objavijo razpis za dodelitev neprofitnih najemnih stanovanj MOP ne podpira iz več razlogov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v nekaterih občinah povpraševanja po neprofitnih najemnih stanovanjih ni, zato bi bil obvezen razpis nesmiseln, - obvezna objava razpisa za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem v določenem časovnem intervalu bi občinam povzročila nepotrebne stroške. Večina občin na prednostno listo uvrsti večje število prosilcev kot je na razpolago stanovanj. Šele ko občine vsem prosilcem, ki so uspeli na razpisu, zagotovijo stanovanja, pristopijo k novemu razpisu, - če občina razpisa ni imela več kot leto dni in se torej prosilci na razpis sploh niso mogli prijaviti, imajo pravico, da si sami na trgu najamejo primerno stanovanje in uveljavijo pravico do subvencije k tržni najemnini, pri čemer niso več vezani le na teritorij stalnega prebivališča, - najemniki neprofitnih in tržnih stanovanj so pri subvenciji k najemnini v celoti izenačeni, saj najemnikom tržnih stanovanj, ki izpolnjujejo pogoje, pripada tako neprofitni kot tudi tržni del subvencije.

			<p>Velja omeniti, da je Stanovanjski sklad Republike Slovenije (v nadaljevanju: SSRS) izvedel anketo o ugotavljanju potreb po vrstah stanovanjskega fonda v občinah – javna najemna stanovanja (med katera spadajo tudi kategorija neprofitnih stanovanj), druga najemna stanovanja, bivalne enote in oskrbovana stanovanja. Anketa temelji na prostovoljnem, pisnem odzivu anketirancev iz 212 občin in njihovih javnih skladov (z redno pošto in po elektronski pošti) in je potekala v časovnem obdobju od 21. 11. 2016 do vključno 31. 3. 2017. Na Anketo je prostovoljno odgovorilo 153 občin oz. njihovih javnih skladov, kar pomeni 72,17 % odzivnost.</p> <p>MOP nadalje pojasnjuje, da je opravil Anketo med občinami glede najemnih stanovanj v občinah, bivalnih enotah in oskrbovanih stanovanjih (anketa je potekala od aprila do oktobra 2017). Na anketo je prostovoljno odgovorilo 154 občin, kar pomeni 75,46 % odzivnost. Iz ugotovitev ankete je razvidno, da je 114 občin podalo podatke o letu zadnjega zaključenega razpisa. MOP pojasnjuje, da je velika večina občin zaključila razpis za dodelitev neprofitnih najemnih stanovanj v primernih časovnih intervalih: v letu 2014 (12 občin), v letu 2015 (14 občin), v letu 2016 (55 občin), v letu 2017 (12 občin).</p>
47	Od Ministrstva za okolje in prostor terjamo temeljito analizo upravljanja v večstanovanjskih stavbah in glede na ugotovitve spremembo zakonodaje, predvsem pa stalen nadzor nad delom upravnikov v večstanovanjskih stavbah. (stran 265)	Delno realizirano.	<p>Ministrstvo za okolje in prostor je pristopilo k spremembam Stanovanjskega zakona. V okviru priprave nove stanovanjske zakonodaje bo posebna pozornost namenjena področju upravljanja v večstanovanjskih stavbah, večjemu nadzoru nad delom upravnikov in povečanju pooblastil stanovanjski inšpekciji. V času priprave izhodišč sta bila organizirana dva javna vsebinska posveta, na katerih je aktivno sodelovala večina zunanjih deležnikov. Posveta sta bila razdeljena na dva temeljna vsebinska sklopa – upravljanje večstanovanjskih stavb in najemna razmerja. Predstavitev končnih izsledkov izhodišč za novo zakonodajo (v katerih so bili smiselno upoštevani in vključeni tudi predlogi, ki so jih na prvo fazo podali zunanji deležniki) je bila izvedena v mesecu juniju 2017 in novembra 2017.</p> <p>Na podlagi teh izhodišč notranja skupina MOP pripravlja določbe za osnutek zakona. Zakon bo vseboval tudi spremembe najemninske politike in druge spremembe, ki jih narekuje Resolucija o nacionalnem stanovanjskem programu 2015 - 2025. Za določitev nove najemninske politike z uvedbo stroškovne najemnine in stanovanjskega dodatka pa se je oblikovala Medministrska delovna skupina iz uslužbencev Ministrstva za finance, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in MOP, katere naloga je priprava določb za osnutek zakona za navedeno področje.</p>
48	Ministrstvo za okolje in prostor naj kadrovsko okrepi stanovanjsko	Delno realizirano.	<p>Ministrstvu za okolje in prostor (v nadaljevanju MOP) se je s sklepom Vlade RS, št. 10002-22/2017/7, z dne 21. 9. 2017, določilo skupno število dovoljenih zaposlitev za leti 2017 in 2018, to je 1375 dovoljenih zaposlitev. Komisija Vlade RS za administrativne zadeve in imenovanja je s sklepom št. 10002-30/2017/3, z dne 14. 11.</p>

	<p>inšpekcijo, da se bo ta lahko učinkovito odzivala na stanovanjsko problematiko. (stran 265)</p>	<p>2017, na podlagi pisnega sporazuma med Ministrstvom za javno upravo in MOP, zmanjšala število dovoljenih zaposlitev na MOP za eno (1) zaposlitev, kar pomeni, da ima MOP določenih 1374 dovoljenih zaposlitev. MOP se kljub temu trudi dodatno okrepiti kadrovski načrt inšpekcije. Prav tako se inšpekciji zagotavljajo zadostna materialna sredstva za njeno delovanje in pa finančni viri za vse svoje pogodbene obveznosti. V kolikor se med letom pokaže, da finančna sredstva inšpekciji ne zadoščajo v celoti, ministrstvo z notranjimi prerazporeditvami zagotavlja ustrezna dodatna finančna sredstva.</p> <p>V okviru prenove stanovanjske zakonodaje se bo na novo opredelil javni interes na stanovanjskem področju in od tod tudi sledeči inšpekcijski ukrepi. S predvideno prenovo stanovanjske zakonodaje se bodo pooblastila inšpekciji povečala, zato bo potrebno z novimi zaposlitvami poskrbeti, da se bo lahko zagotovil učinkovit nadzor v okviru pristojnosti stanovanjske inšpekcije.</p> <p>Delo na stanovanjski inšpekciji trenutno opravlja 5 stanovanjskih inšpektorjev. Stanovanjski inšpektorji so leta 2016 prejeli 1.054 prijav. Po uradni dolžnosti je bilo leta 2016 uvedenih 622 postopkov, od tega je bilo 296 inšpekcijskih in 71 prekrškovnih postopkov, 255 drugih splošnih postopkov pa se je nanašalo na delovanje stanovanjske inšpekcije. Stanovanjska inšpekcija je tako imela 31. decembra 2016 odprtih 463 zadev, od katerih je 149 upravnih stanovanjskih, 121 prekrškovnih in 193 drugih splošnih zadev. Leta 2016 so stanovanjski inšpektorji v zvezi s postopki poslali 1.455 dopisov, odgovorov, obvestil in pojasnil strankam, prijaviteljem in drugim.</p> <p>V letu 2016 je Vlada sprejela stališče, da ima Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor pristojnost ukrepanja tudi v večstanovanjskih stavbah, v katerih etažna lastnina ni vzpostavljena. Takšno stališče je razširilo polje pristojnosti inšpekcijskih služb. V okviru prenove stanovanjske zakonodaje se bo na novo opredelil tudi javni interes na stanovanjskem področju in od tod tudi sledeči inšpekcijski ukrepi. S predvideno prenovo stanovanjske zakonodaje se bodo pooblastila inšpekciji povečala, zato bo potrebno z novimi zaposlitvami poskrbeti, da se bo lahko zagotovil učinkovit nadzor v okviru pristojnosti stanovanjske inšpekcije.</p> <p>Ministrstvo za okolje in prostor je Ministrstvo za javno upravo večkrat pozvalo k dodelitvi dodatnih kvot za potrebe IRSOP. Ministrica MOP je v letu 2017 znotraj odobrenega skupnega kadrovskega načrta IRSOP-u sicer dovolila zaposlitev pet novih inšpektorjev za okolje in sicer zaradi dodatnih nalog nadzora po ZDimS.</p>
--	---	---

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE (MP)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na MP: 20

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: 4 (od tega s področja dela URSIKS: 3),
2. delno realizirano: 6 (od tega s področja dela URSIKS: 1),
3. stalna naloga: 6 (od tega s področja dela URSISK: 1),
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja: 3,
5. nerealizirano: 1.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.1	USTAVNE PRAVICE		
3	Varuh priporoča, da se z zakonom jasneje sankcionirajo posegi v čast in dobro ime z javnimi objavami ter naj organi odkrivanja in pregona kaznivih dejanj vsaj do javne sodne obravnave skrbno varujejo osebne podatke udeležencev kazenskih postopkov. (stran 76)	Zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja.	<p>Dodatno k pojasnilom Ministrstva za kulturo:</p> <p>Ministrstvo za pravosodje pojasnjuje, da so posegi v čast in dobro ime v naši ureditvi civilnopravno varovani z možnostjo oziroma pravico oškodovanca do povračila nastale škode, ki mu je s takim posegom nastala.</p> <p>Obligacijski zakonik (OZ) vsebuje posebno podpoglavje (IV. Podpoglavje, 177. člen OZ) v katerem ureja pravico oškodovanca do povrnitve premoženjske škode, ki je oškodovancu nastala s posegom v čast in dobro ime ali s širjenjem neresničnih trditvev. Prav tako OZ omogoča tudi naložitev denarne odškodnine, če oškodovancu s takšnim posegom nastala nepremoženjska škoda (179. člen OZ). Nadalje se v primeru nastale nepremoženjske škode ta po veljavni ureditvi lahko restituirata tudi z možnostjo objave sodbe ali popravka, ki jo oziroma ga lahko sodišče odredi na stroške oškodovalca, sodišče pa lahko tudi odredi, da mora oškodovalec preklicati izjavo, s katero je storil kršitev, ali storiti kaj drugega, s čimer je mogoče doseči namen, ki se doseže z odškodnino (178. člen OZ). Slovenski sistem (ki izhaja iz kontinentalnega sistema) odškodninskega prava postavlja v ospredje restitucijsko funkcijo odškodnine in ne penalne funkcije. Ni pa izrecnih normativnih ovir, da sodišča ne</p>

			<p>bi vsaj v delu v okviru pravične odmere odškodnine za nepremoženjsko škodo upoštevala tudi kaznovalnega elementa oziroma penalne funkcije odškodnine, vendar le ta ne sme prednjačiti. Ministrstvo za pravosodje torej sistemsko ni naklonjeno uvajanju civilnih kazni.</p> <p>Kazenskopravno pa so posegi v čast in dobro ime z javnimi objavami opredeljeni v KZ-1, ki v osemnajstem poglavju določa kazniva dejanja zoper čast in dobro ime.</p> <p>Po mnenju Ministrstva za pravosodje je torej normativa glede zadevnega priporočila tako na kazenskopravnem kot na civilnopravnem področju ustrezna.</p> <p>Glede drugega dela priporočila, da naj organi odkrivanja in pregona kaznivih dejanj vsaj do javne sodne obravnave skrbno varujejo osebne podatke udeležencev kazenskih postopkov pa izpostavljamo, da je morebitno nezakonito razkritje osebnih podatkov udeležencev kazenskih postopkov lahko že po obstoječi ureditvi predmet kazenskega pregona (kolikor gre npr. za kaznivo dejanje Zlorabe osebnih podatkov iz 143. člena KZ-1).</p>
5	<p>Varuh predlaga Vladi Republike Slovenije, naj poskrbi, da bodo sprejete normativne spremembe in te čim prej tudi izvedene, ki bodo v zakonodaji določile obdelavo osebnih podatkov s soglasjem posameznikov v skladu z zakonom o varstvu osebnih podatkov. V zakonodaji naj se opredelijo tudi kazalniki, ki se bodo zbirali ob soglasju posameznikov ali v anonimizirani obliki. (stran 91)</p>	<p>Zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja.</p>	<p>Slovenija ima že ustavnopravno dokaj strogo pozicijo glede izražanja narodne pripadnosti – namreč v 61. členu Ustave Republike Slovenije, po katerem se narodno pripadnost izraža svobodno. Glede na navedeni člen Ustave mora biti vsak poseg v smer pridobivanja podatka o narodni pripadnosti razumno utemeljen, mora spoštovati svobodo človeka in biti v skladu s temeljnim ustavnim načelom sorazmernosti (2. člen v zvezi s tretjim odstavkom 15. člena Ustave Republike Slovenije) – spoštovano mora biti torej strogo načelo sorazmernosti. Tako da tovrstnega predlaganega zbiranja in obdelave osebnih podatkov (kar bi bilo treba urediti z zakonom, če bi to bilo dopustno) ni možno opravičiti s potrebami statističnega poročanja ali raziskovanja, če ni opravičen (utemeljen) že primarni namen za zbiranje podatka o narodni in etnični pripadnosti za potrebe postopka (glejte kriterije Varuha človekovih pravic iz leta 2013 glede kazenskega postopka na koncu te opredelitve). Prav tako, če se odmisli prej navedeni primarni namen zbiranja (za potrebe postopka), bi bilo zbiranje in obdelava podatkov o pripadnosti na podlagi osebne privolitve načeloma nesmiselno, saj nikoli ne bi dovolj ljudi dalo privolitve za to, da bi vzorec dejansko bil</p>

			<p>reprezentativen in lahko kaj pomenil z vidika ocene etnične motiviranosti kaznivih dejanj ali diskriminacije v kazenskih postopkih.</p> <p>Republika Slovenija pretežno zastopa to stališče, da teh podatkov ne more zbirati, da zbiranje ne bi bilo sorazmerno, tudi v odgovorih mednarodnim nadzornim organom.</p> <p>Konkretnije, v zvezi s področjem kazenskega postopka: v Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-N), ki v državnem zboru ni bil sprejet, je bilo na podlagi stališča Varuha človekovih pravic iz leta 2013, predlagano, da se črta podatek o narodnosti.</p> <p>Seveda pa pravni red Republike Slovenije ne preprečuje, da nevladne organizacije ali raziskovalne organizacije ne raziskujejo same, na podlagi arhiviranih sodnih ali tožilskih spisov, kakšna je stopnja diskriminacije ali etnične motiviranosti kaznivih dejanj v Sloveniji, kar je v praksi občasno tudi že bilo izvedeno.</p> <p>Priporočila torej po mnenju Ministrstva za pravosodje ni možno realizirati.</p>
6	Varuh predlaga Ministrstvu za pravosodje, naj nameni dodatno pozornost spoštovanju roka iz 18. člena Uredbe o upravnem poslovanju, tj. da zagotovi, da se bo pošiljatelj dopisov v 15 dneh po prejemu izdalo vsaj obvestilo o nadaljnjem ukrepanju in o realnem roku za pošiljanje vsebinskega odgovora. (stran 92)	Stalna naloga.	<p>Razloge za pozen odgovor je v obeh konkretnih primerih ministrstvo že pojasnilo in se opravičilo za zamudo.</p> <p>Ministrstvo za pravosodje se zaveda pomena rokov po 18. členu Uredbe o upravnem poslovanju in spoštovanje načela dobrega upravljanja.</p>
2.3	OMEJITEV OSEBNE SVOBODE		
11	Varuh pričakuje, da bodo v postopku priprave novogradnje zapora v Ljubljani, poleg njegovih že danih pripomb, proučene oziroma	Realizirano.	<p>Po izvedenem posvetu z naslovom »Gradnja novega zapora: predlogi in pomisleki«, ki ga je organiziral Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani, dne 2. 6. 2017, so bili v okviru načrtovanja novogradenj ZPKZ Ljubljana in ZPKZ Ig, pomisleki zunanje stroke upoštevani zlasti v zvezi s takrat predvideno eno skupno lokacijo dveh zaporov (moškega ZPKZ Ljubljana in ženskega ZPKZ Ig). Pomisleki stroke so bili upoštevani na način, da se</p>

	upoštevane tudi pripombe in pomisleki (zunanje) stroke. (stran 126)		bo na lokaciji v Dobrunjah izvedla zgolj izgradnja Zavoda za prestajanje kazni zapora Ljubljana – Zavod za prestajanje kazni zapora Ig, kjer so zaprte ženske, pa bo ostal na obstoječi lokaciji in se bo prenovil in dogradil.
12	Varuh MP priporoča, da izdajo dovoljenja za obiske pripornikov natančneje uredi s spremembami in dopolnitvami določb ZKP. (stran 130)	Delno realizirano.	Ministrstvo za pravosodje bo priporočilo ponovno upoštevalo pri pripravi naslednje novele ZKP. Rešitev je bil sicer vključena že v predlog novele ZKP-N (EPA 1855-VII), ki pa v Državnem zboru RS po vetu Državnega sveta RS ni dobila zahtevane absolutne večine.
13	Varuh URSIKS priporoča sprejetje vseh potrebnih ukrepov, da bo vsem zaprtim osebam omogočeno vsakodnevno prhanje, saj gre za temelj osebne higiene. (stran 132)	Delno realizirano.	<p>Glede na ugotovitve Varuha je URSIKS pregledala možnosti dostopanja do prhe v vseh zavodih ter ugotovila, da je v splošnem v zavodih zaprtim osebam prha na voljo vsak dan. Izjeme od takšne ureditve so ZPMZKZ Celje, kot je VČP že ugotovil, in pa ZPKZ Maribor, Oddelek Murska Sobota (prha je v tem zavodu na voljo trikrat tedensko) in ZPKZ Ljubljana, Oddelek Novo mesto (prha je na voljo štirikrat tedensko). V ZPMZKZ Celje se je v letošnjem letu (s 1. 2. 2017) spremenil hišni red na način, da je sedaj vsem zaprtim omogočeno prhanje vsak dan. V prihodnje si z dodatnimi kadrovskega okrepitvami obetamo, da bomo tudi v preostalih dveh zavodih uspeli zagotoviti vsakodnevno dostopnost prhe.</p> <p>URSIKS je glede na priporočilo Varuha ponovno preverila možnosti dostopanja do prhe v vseh zavodih za prestajanje kazni zapora ter ugotovila, da je priporočilo realizirano v vseh zavodih, z izjemo ZPKZ Ljubljana, Oddelka Novo mesto, kjer je obsojencem omogočeno prhanje vsak dan, pripornikom pa zaradi kadrovske in prostorske problematike le štirikrat tedensko. Rešitev da bi se v bivalnih prostorih pripora vgradile tuš kabine, bi pomenila zmanjšano kapaciteto oddelka, kar pa glede na trenutno številčno stanje zaprtih oseb v oddelku, ne bi bila optimalna rešitev.</p> <p>V ZPKZ Maribor, Oddelku Murska Sobota so v letu 2017 v vseh bivalnih prostorih na pripravnem oddelku izgradili kopalnice, tako da je od preteklega leta v oddelku tako obsojencem kot tudi pripornikom omogočeno vsakodnevno tuširanje. O tem je bil informiran tudi predstavnik Varuha ob zadnjem obisku oddelka.</p> <p>URSIKS si bo še naprej prizadevala, da bi z dodatnimi kadrovskega okrepitvami tudi v Oddelku Novo mesto, uspela zagotoviti vsakodnevno dostopnost prhe pripornikom.</p>
14	Varuh priporoča, naj MP in UIKS poskrbita za čimprejšnjo vzpostavitev	Realizirano.	Gre za priporočilo, ki je vsebinsko primerljivo priporočilu št. 19 za leto 2015. <i>Glejte aktualiziran odziv na priporočilo št. 19 za leto 2015:</i>

	<p>prilagojenih prostorov za obsojence, ki v času prestajanja kazni zapora zaradi starosti, bolezni ali invalidnosti potrebujejo dodatno pomoč pri zadovoljevanju osnovnih življenjskih potreb v obliki nege ali socialne oskrbe. (stran 134</p>		<p><i>Kot je VČP že ugotavljal, je URSIKS v letu 2016 začela s prenovo enega od oddelkov ZPKZ Dob pri Mirni. Poleg montaže dvizne ploščadi sta do danes urejena tudi že kopalnica in stranišče, ki sta primerna za uporabo gibalno oviranim osebam. URSIKS bo položaj te skupine zaprtih oseb v nadaljevanju urejala tudi v okviru novogradnje ZPKZ Ljubljana v Dobrunjah, saj je v projektni nalogi že predviden tudi poseben oddelek (iz 60. člena ZIKS-1).</i></p> <p>Priporočilo štejemo za realizirano.</p>
15	<p>Varuh spodbuja čimprejšnjo sprejetje protokola med MP oziroma UIKS in MDDSZ glede namestitve v domove starejših za tiste obsojence, ki potrebujejo intenzivnejšo in zahtevnejšo nego in oskrbo, saj bo dogovor olajšal delo vseh deležnikov v postopku morebitne namestitve osebe po prestani kazni zapora v socialnovarstveni zavod. (stran 135)</p>	Realizirano.	<p>URSIKS in MDDSZEM sta se na sestanku dne 23. 3. 2017 strinjala glede tega, kako urediti nameščanje v domove za starejše občane in posebne socialno varstvene zavode za odrasle v primerih prekinitve kazni in po prestani kazni. Glede na navedeno se v postopke namestitve vključuje tudi Skupnost socialnih zavodov Slovenije, o čemer smo VČP že pisno obvestili. Ocenjujemo, da je takšna rešitev vsebinsko skladna s priporočilom VČP.</p>
16	<p>Varuh priporoča dosledno spoštovanje obveznosti, da mora biti zaprtim osebam ob vsakem času omogočen dostop do zdravnika. (stran 136)</p>	Stalna naloga.	<p>URSIKS se strinja s stališčem in opozorilom VČP, da je potrebno zaprtim osebam omogočiti dostop do zdravstvenega varstva. Ob tem poudarjamo, da ni za prezreti vloge zdravstvenih domov (in drugih upoštevnihih subjektov, zlasti MZ) pri uresničevanju te pravice zaprtih oseb. URSIKS si je v letu 2016 še posebej prizadevala k spodbujanju aktivnosti zdravstvenih domov, ki morajo v skladu z 59. členom ZIKS-1 zagotavljati zdravstveno oskrbo obsojencev. URSIKS si je tudi v letu 2017 še posebej prizadevala k spodbujanju aktivnosti zdravstvenih domov, ki morajo v skladu z 59. členom ZIKS-1 zagotavljati zdravstveno oskrbo obsojencev.</p>
17	<p>Varuh priporoča razmislek o ustreznosti zdajšnje ureditve ukrepov obveznega zdravljenja, saj osebe z izrečenem ukrepom obveznega zdravljenja in varstva v zdravstvenem</p>	Delno realizirano.	<p>Ministrstvo za pravosodje pojasnjuje, da Kazenski zakonik (KZ-1) poleg varnostnega ukrepa obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, ki ga izpostavlja varuh človekovih pravic, določa tudi varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti, zato ne zdrži trditev, da se osebam varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja v zdravstvenem zavodu podaljšuje tudi zato, ker ni na voljo milejših ukrepov.</p>

	<p>zavodu le zaradi pomanjkanja večjega nabora načina obravnave ne bi smele biti prikrajšane za milejše ukrepe in obsojene na podaljševanje izvajanja ukrepa v zdravstvenem zavodu, če bi se z drugimi ukrepi lahko dosegel isti cilj. (stran 141)</p>		<p>Varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu se namreč lahko v skladu s 70.a členom KZ-1 – ob upoštevanju ostalih pogojev – izreče le, če je ugotovljeno, da bi storilec na prostosti storil kakšno hudo kaznivo dejanje in je tako nevarnost mogoče odpraviti le z zdravljenjem in varstvom v forenzičnem psihiatričnem oddelku. Sodišče mora vsakih šest mesecev ponovno odločati, ali je tak ukrep še potreben, ter ukrep ustaviti ali pa ga nadomestiti z ukrepom iz 70.b člena KZ-1, ko ugotovi, da zdravljenje in varstvo v zdravstvenem zavodu nista več potrebna. Celotno trajanje obravnavanega ukrepa je lahko največ pet let.</p> <p>V 70.b členu pa KZ-1 določa varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti, ki ga ob upoštevanju drugih pogojev sodišče izreče takrat, kadar zdravljenje na prostosti zadostuje za to, da storilec ne bo ponavljal hujših kaznivih dejanj. Celotno trajanje ukrepa je lahko največ dve leti, sodišče pa mora vsakih šest mesecev znova odločiti o tem, ali je nadaljevanje ukrepa še potrebno.</p> <p>Glede možnih vmesnih ukrepov socialnega varstva, ki bi se izvajali v okviru obstoječih pravnih in institucionalnih rešitev, pa so po mnenju Ministrstva za pravosodje ustrezne rešitve možne, če bi se v okviru resorno pristojnega ministrstva za socialne zadeve zagotovila potrebna finančna sredstva za vzpostavitev (dodatnih) varovanih oddelkov (t. j. krepitev kapacitet socialne države).</p>
19	<p>Varuh pričakuje, da bo Ministrstvo za zdravje čim prej sprejelo vse potrebne ukrepe za določitev izvajalcev iz 2. člena Pravilnika o izvrševanju varnostnih ukrepov obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu in obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti. (stran 142)</p>	<p>Delno realizirano.</p>	<p>Dodatno k odzivu Ministrstva za zdravje:</p> <p>MP se zaveda pomena priporočila in v sodelovanju z MZ išče najustreznejše rešitve. MP je v zvezi s predlogom Odredbe o seznamu zdravstvenih zavodov, ki izvršujejo varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu in varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostost dodatne pripombe posredovalo dne 3. 10. 2017. Ponovno smo opozorili, da centralizirana ureditev izvrševanja izrečenih varnostnih ukrepov obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti na eni lokaciji po našem mnenju ni smotrna, saj pomeni napotitev vseh pacientov, ki jim je izrečen varnostni ukrep, v zdravstveni zavod v Mariboru – ne glede na prebivališče pacienta. Svoje stališče smo dodatno utemeljili z dejstvom, da gre pri osebah, ki jim je bil izrečen varnostni ukrep,</p>

		<p>pogosto za osebe, ki so v slabšem ekonomskem položaju in se v zvezi s tem poraja tudi dvom o možnosti plačila prevoza do zdravstvenega zavoda v Mariboru.</p> <p>Glede na zgoraj navedeno smo ocenili, da je z objavo odredbe smotrno počakati do prejema ustreznega števila vlog posameznih javnih zdravstvenih zavodov oziroma do izdaje ustreznega števila odločb o izpolnjevanju posebnih strokovnih in varnostnih pogojev za izvrševanje varnostnega ukrepa, na podlagi katerih bo tako še naprej omogočeno razpršeno izvajanje zdravljenja ukrepa obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti. Ob tem pozdravljamo prizadevanja MZ, saj smo dne 1. 9. 2017 v vednost prejeli dopis s katerim MZ poziva javne zdravstvene zavode k oddaji vlog za pridobitev pravice izvrševati oba varnostna ukrepa. V zvezi z navedenim je po našem vedenju MZ že prejel prve odzive in sicer dopis Univerzitetne psihiatrične klinike v Ljubljani, v katerem je slednja izrazila pripravljenost izvrševati varnostne ukrepe tudi v bodoče.</p> <p>Ob tem še dodajamo, da Pravilnik o izvrševanju varnostnih ukrepov obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu in obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti¹ v 27. členu določa, da v prehodnem obdobju (do objave odredbe v Uradnem listu RS v skladu z 148. členom ZIKS-1) izvršuje varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu Enota za forenzično psihiatrijo Oddelka za psihiatrijo Univerzitetnega kliničnega centra Maribor, varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti pa javni zdravstveni zavodi ter druge pravne in fizične osebe, ki izvajajo psihiatrično dejavnost na podlagi koncesije in izvršujejo varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti na dan uveljavitve tega pravilnika. Navedeno pomeni, da v obdobju do objave odredbe v Uradnem listu RS torej ne gre za situacijo, ko se ukrep ne bi izvrševal v nobenem zavodu, pač pa se slednji izvršuje razpršeno.</p> <p>Zaključno še glede odločbe pojasnujemo, da je minister, pristojen za pravosodje, po pridobitvi zapisnika 2. seje strokovne komisije za izdajo predhodnega mnenja o izpolnjevanju pogojev zdravstvenih zavodov za izvrševanje varnostnih ukrepov obveznega psihiatričnega zdravljenja, iz katerega izhaja, da so člani soglasno sprejeli sklep, da UKC Maribor izpolnjuje pogoje, določene v 151. členu ZIKS-1, podal soglasje k odločbi. Soglasje je bilo MZ posredovano dne 20. 9. 2017.</p>
--	--	--

¹ Uradni list RS, št. [35/16](#)

2.4	PRAVOSODJE		
24	Varuh MP priporoča, naj v dialogu s sodstvom prouči uporabo ZVPSBNO v praksi in na tej podlagi sprejme potrebne spremembe in dopolnitve, sodstvo pa naj sprejme dodatne ukrepe za dosledno izvajanje ukrepov iz ZVPSBNO. (stran 160)	Delno realizirano.	<p>Ministrstvo bo v dialogu s sodstvom proučilo uporabo Zakona o varstvu pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja (ZVPSBNO) v praksi. V tem okviru bo preučilo ali so po dveh obsežnejših novelah še potrebne dodatne spremembe in dopolnitve ZVPSBNO.</p> <p>Dne 24. 12. 2016 je začel veljati Pravilnik o Službi za nadzor organizacije poslovanja sodišč (Ur. l. RS, št. 79/16), ki določa vrste in načine izvajanja nadzora, vsebino poročila o nadzoru in način seznanjanja njegovih naslovnikov, spremljanje odprave nepravilnosti in ustreznosti upoštevanja priporočil za izboljšanje poslovanja sodišč ter poročanje o opravljenih nadzorih. Služba za nadzor organizacije poslovanja sodišč (SNOPS) opozarja, da trenutno razpolaga le z delnimi podatki v zvezi z nadzorstveni pritožbami, vloženimi neposredno na sodišča. SNOPS od svoje ustanovitve dalje spremlja področje nadzorstvenih pritožb in bo šele po izvedeni analizi in zbranih podatkih lahko ocenila dejansko stanje na tem področju. Zadeva v zvezi s pridobivanjem podatkov o načinu rešitve nadzorstvenih pritožb na sodiščih še ni zaključena, ker je še v fazi pridobivanja vseh podatkov.</p> <p>Delne ugotovitve Službe za nadzor organizacije poslovanja sodišč (SNOPS) kažejo na to, da je praksa sodišč pri obravnavanju NP neenotna in da odločitve sodišč po vsebini niso vedno takšne, da bi odražale namen ZVPSBNO, ki je v prvi vrsti v učinkovitem uresničevanju strankine pravice do sojenja v razumnem roku. Vsled navedenega in s ciljem krepitve pravic in položaja strank v sodnih postopkih bo SNOPS, kot rečeno, po opravljeni analizi in pridobljenem vpogledu v dejansko stanje, lahko relevantno ocenila, ali so spremembe področne zakonodaje potrebne in v kakšnem obsegu.</p>
25	Vrhovno sodišče RS spodbujamo, naj še naprej izvaja mehanizme za izboljšanje poslovanja in kakovosti sojenja, MP pa naj še naprej krepí učinkovitost delovanja nadzornih organov, da se zagotovi kakovost dela sodišč oziroma sojenja. (stran 166)	Stalna naloga.	<p>Poleg že sprejetih novel sodniške zakonodaje v luči krepitve nadzornih organov izpostavljam novi Zakon o sodnem svetu (Uradni list RS, št. 23/17), ki pomeni korak k večji odgovornosti in transparentnosti sodstva, kar je namreč pomemben element zaupanja javnosti v slovensko sodstvo. Pomembna novost zakona je zlasti prenos pristojnosti glede disciplinskega sankcioniranja sodnikov s sodišč na sodni svet, kar bo gotovo poenotilo standarde pričakovanega delovanja sodnikov na vseh slovenskih sodiščih in prispevalo k povečanju splošnega zaupanja v pravosodje. Z novim zakonom se je spremenila tudi struktura disciplinskih organov, določa se enostopenjski disciplinski postopek, novost pa je tudi ta, da bo imel predsednik Vrhovnega sodišča možnost zahteve uvedbe disciplinskega</p>

			<p>postopka. To kaže tudi na odgovornost predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije kot vrha sodne uprave za delovanje celotnega sodstva.</p> <p>Poleg tega je bil decembra 2016 sprejet Pravilnik o Službi za nadzor organizacije poslovanja sodišč (Uradni list RS, št. 79/16), ki ureja organizacijo dela Službe za nadzor organizacije poslovanja sodišč, ki deluje v okviru Ministrstva za pravosodje, tako da določa vrste in načine izvajanja nadzora, vsebino poročila o nadzoru in način seznanjanja njegovih naslovnikov, spremljanje odprave nepravilnosti in ustreznosti upoštevanja priporočil za izboljšanje poslovanja sodišč ter poročanje o opravljenih nadzorih. Na tej podlagi Služba za nadzor organizacije poslovanja sodišč že izvaja redne in druge nadzore nad delom sodišč na podlagi Načrta nadzorov za leto 2017.</p> <p>Na podlagi veljavnega načrta nadzorov je Služba za nadzor organizacije poslovanja sodišč v letu 2017 opravljala redne nadzore na vseh okrožnih sodiščih v državi. Njihova vsebina je bila zagotavljanje učinkovitega varstva pravice strank do sojenja brez nepotrebne odlašanja na področju reševanja najstarejših nerešenih kazenskih in pravnih zadev in pregled organizacije poslovanja sodišč na teh področjih, z vidika izvajanja pooblastil predsednikov sodišč kot nosilcev sodne uprave.</p> <p>Služba za nadzor je v letu 2017 izvajala še redna administrativna in taksna pregleda na Okrajnem sodišču v Lenartu in Okrajnem sodišču v Slovenski Bistrici.</p>
26	<p>Varuh pristojne spodbuja k iskanju konkretnih rešitev problematike izvršbe na nepremičnino kot prvega in edinega sredstva izvršbe, zlasti če ta pomeni dom dolžnika. (stran 174)</p>	<p>Realizirano (v okviru pristojnosti MP).</p>	<p>Vlada Republike Slovenije je 26. oktobra 2017 sprejela Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ-L) in ga posredovala v sprejem Državnemu zboru Republike Slovenije. Predlog zakona (poleg drugih sprememb) vsebuje ukrepe za rešitev navedene problematike, s katerimi je ob upoštevanju varstva dolžnika upoštevana tudi upnikova pravica do sodnega varstva.</p> <p>Predlog novele ZIZ-L predvideva spremembe, s katerimi se želi preprečiti t. i. socialne izvršbe na nepremičnine, katerih temeljna značilnost je, da je dolg nizek in tako njegovo poplačilo s strani dolžnika realno oziroma obvladljivo, spremembe, ki so opisane v nadaljevanju, pa se nanašajo na obveščanje centra za socialno delo, predlaganje oziroma</p>

			<p>določitev drugega sredstva izvršbe namesto izvršbe na nepremičnine ter dodatne možnosti odloga izvršbe.</p> <p>Sodiščem se nalaga obveznost, da bodo morala tekom postopka izvršbe na nepremičnino, ki predstavlja dolžnikovo stanovanje ali stanovanjsko hišo, v kateri dolžnik živi, in gre za poplačilo dolga, ki je očitno nesorazmeren glede na ugotovljeno vrednost nepremičnine, obvestiti Center za socialno delo, ki bo po prejetem obvestilu začel z izvajanjem nalog, ki so centru za socialno delo poverjena kot javna pooblastila oziroma z izvajanjem socialno varstvenih storitev, namenjenih odpravljanju socialnih stisk in težav (na primer storitve prve socialne pomoči, osebne pomoči, pomoči družini).</p> <p>V opisanih primerih predlog novele predvideva tudi dodatno varovalko, s katero se omogoči, da bo lahko dolžnik tudi kasneje, kot po veljavni ureditvi, predlagal, naj sodišče dovoli drugo sredstvo izvršbe ali naj opravi izvršbo na drugi nepremičnini, sodišče pa bo lahko tudi po uradni dolžnosti določilo drugo sredstvo izvršbe ali drugo nepremičnino, če bo tekom postopka iz evidenc, do katerih ima elektronski dostop ali listin, ki so mu predložene, ugotovilo, da ima dolžnik drugo premoženje, ki zadošča za poplačilo upnikove terjatve.</p> <p>S predlogom zakona je opredeljena tudi določena dodatna možnost odloga izvršbe na podlagi obrazloženega mnenja centra za socialno delo, iz katerega izhaja, da bi takojšnja izvršba ogrozila eksistenco dolžnika ali njegovih družinskih članov, in sicer za šest mesecev. Sodišče lahko v takih primerih določi odlog izvršbe tudi brez (ali pred pridobitvijo) obrazloženega mnenja centra za socialno delo, vendar le za tri mesece in le enkrat.</p>
27	<p>Varuh poudarja, da morajo sodišča in tudi vsi drugi prekrškovni organi dosledno spoštovati temeljna ustavna jamstva poštenega sodnega postopka tudi v prekrškovnih postopkih, zlasti pa je potrebna skrbna obravnava zahtev za sodno varstvo. (stran 179)</p>	<p>Stalna naloga.</p>	<p>Ministrstvo si bo tudi v nadaljevanju prizadevalo, da bo izpostavljena tema vključena v izobraževanja sodnikov, tožilcev ter sodnega in tožilskega osebja. Predstavniki Ministrstva za pravosodje bodo tudi v prihodnje sodelovali pri pripravi izobraževanj prekrškovnih organov.</p> <p>Ministrstvo šteje, da izobraževanje prekrškovnih organov in sodišč pripomore h krepitvi temeljnih ustavnih jamstev poštenega sojenja (t. i. <i>right to fair trial</i>), saj so pooblaščenim uradnim osebam prekrškovnih organov in sodnikom ter sodnemu osebju predstavljene spremembe in novosti institutov ter novejša sodna praksa, vključno s sodno prakso ESČP, s področja prekrškovnega prava, kar pozitivno vpliva na pravilno uporabo ZP-1.</p>

28	Varuh vse državne tožilce spodbuja k vestnemu, ažurnemu in strokovno pravilnemu delu. (stran 182)	Stalna naloga.	Navedenemu priporočilu gre vsekakor slediti in izraziti strinjanje z njim. Pri tem je potrebno navesti, da Zakon o državnem tožilstvu (v nadaljevanju: ZDT-1) predpisuje vrsto vzvodov, tako v okviru zadev opravljanja državnotožilske uprave, kot tudi v okviru strokovnega nadzora. Državnotožilska uprava namreč obsega odločanje in druga opravila, s katerimi so na podlagi ZDT-1, Državnotožilskega reda in drugih podzakonskih aktov zagotovljeni pogoji za redno, vestno in učinkovito delovanje državnega tožilstva. Izrecno pa je določeno, da se zagotavljanje in nadzor nad zakonitostjo, strokovno pravilnostjo in pravočasnostjo dela državnega tožilca izvaja po določbah ZDT-1 o strokovnem nadzoru (členi 167. do 175.).
29	Varuh MP priporoča, naj ob pripravi naslednjih sprememb in dopolnitev državnotožilske zakonodaje prouči potrebo po ureditvi posebnega pritožbenega postopka zoper delo policistov Posebnega oddelka. (stran 189)	Nerealizirano.	V zvezi s priporočilom varuha glede proučitve priprave sprememb in dopolnitev državnotožilske zakonodaje glede potrebe po ureditvi posebnega pritožbenega postopka zoper delo policistov Ministrstvo za pravosodje ocenjuje, da bo z vidika primerljive ureditve nadzora nad delom policistov oziroma oseb, ki izvršujejo pooblastila, s katerimi se neposredno ali posredno posega v človekove pravice, veljavno ureditev nadzora nad delom policistov posebnega oddelka treba sistemsko urediti. MP bo priporočijo proučilo pri pripravi prvih sprememb in dopolnitev državnotožilske zakonodaje, katera v letu 2017 ni bila predvidena.
30	Varuh priporoča, naj se OZS še naprej učinkovito odziva na nepravilnosti v lastnih vrstah z učinkovitim delom svojih disciplinskih organov ter zagotovi hitro in objektivno odločanje o vloženih prijavih zoper odvetnike. (stran 190)	Stalna naloga.	Veljavna zakonodaja, ki ureja disciplinski postopek zoper odvetnike, ni razlog za morebitno dolgotrajnost teh postopkov. Skladno z drugim odstavkom 60. člena ZOdv je naloga OZS in njenih disciplinskih organov, da zagotovijo učinkovito, nepristransko in pregledno uveljavljanje odgovornosti njenih članov za disciplinske kršitve. K hitri izvedbi disciplinskih postopkov disciplinske organe zavezujejo tudi nekatere določbe VIII.A poglavja ZOdv, ki predpisujejo roke za izvedbo posameznih dejanj v okviru disciplinskega postopka (64., 64.a, 64.b in 64.c člen ZOdv). Poleg tega Vlada (podobno kot Varuh) nima možnosti vlaganja pravnih sredstev zoper odločitve disciplinskih organov OZS ali celo možnosti spreminjanja njihovih odločitev. V disciplinskih postopkih pri OZS sicer sodelujejo predstavniki Ministrstva za pravosodje (pet predstavnikov v disciplinski komisiji prve stopnje in pet predstavnikov v disciplinski komisiji druge stopnje), ki se disciplinskih obravnav redno udeležujejo in strokovno sodelujejo v različnih senatih s člani disciplinske komisije, ki jih imenuje OZS.
2.13	SOCIALNE ZADEVE		

63	MDDSZ naj v sodelovanju z Ministrstvom za pravosodje prouči možnost, da bi uveljavljanje socialnih pravic potekalo po posebnih predpisih, saj Zakon o splošnem upravnem postopku ni prilagojen posebnostim na tem področju. (stran 311)	Zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja (procesno).	<p>Dodatno k odgovoru MDDSZEM:</p> <p>Ministrstvo za pravosodje obvešča, da resorno ni pristojno za Zakon o splošnem upravnem postopku. Za navedeni zakon, kot tudi za vsebino posebnih upravnih postopkov, je sistemsko pristojno Ministrstvo za javno upravo. Zato menimo, da je glede področja, na katerega se poročilo nanaša, potrebno sodelovanje med MDDSZEM in MJU.</p>
2.15	VARSTVO OTROKOVIH PRAVIC		
68	Vlada RS naj brez odlašanja pripravi analizo možnih posledic ratifikacije tretjega izbirnega protokola h Konvenciji o otrokovih pravicah in na tej podlagi pripravi predlog zakona o ratifikaciji oziroma potrebne zakonske spremembe, ki bodo omogočile ratifikacijo protokola. (stran 332)	Delno realizirano v okviru pristojnosti MP).	<p>Dodatno k pojasnilom MDDSZEM:</p> <p>Ministrstvo za pravosodje – kot že navedeno tudi v odzivnem poročilu – na načelni ravni podpira ratifikacijo tretjega opsijskega protokola h Konvenciji o otrokovih pravicah, vendar meni, da je pred njegovo ratifikacijo oz. sprejetjem zakona o ratifikaciji potrebno jasno opredeliti odgovore na vprašanja, ki se nanašajo na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pripravo stališč Slovenije glede individualnih pritožb na Odbor za otrokove pravice; - postopek preiskave in prijateljske poravnave; - izvrševanje priporočil odbora – ker pravna narava mnenj odbora v posameznih zadevah ni obvezujoča (kot npr. sodbe ESČP na podlagi EKČP in 8. člena Ustave RS), je treba v naprej opredeliti, kakšen je postopek glede tega (npr. če bi po izčrpanju notranjih pravnih sredstev v RS ali zaradi neučinkovitosti sodnega varstva Odbor ugotovil, da je v konkretni zadevi največja korist otroka drugačna, kot so to ugotovili slovenski organi), - ali je ob ratifikaciji potreben in smiselne kakšen pridržek k protokolu in kateri. <p>Glede napredka pri ratifikaciji tretjega izbirnega protokola h Konvenciji o otrokovih pravicah je decembra 2017 potekal tudi sestanek med MDDSZ in MP, na katerem je Ministrstvo za pravosodje predlagalo, da MDDSZ pripravi osnutek vladnega gradiva, v katerem pripravi tudi odgovore na postavljena vprašanja, in osnutek posreduje v mnenje Ministrstvu za pravosodje.</p>

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE (MZ)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na MZ: 13

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: 1
2. delno realizirano: 5,
3. stalna naloga: 5,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja (tudi delne): 1,
5. nerealizirano (tudi delno): /.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.3	OMEJITEV OSEBNE SVOBODE		
16	Varuh priporoča dosledno spoštovanje obveznosti, da mora biti zaprtim osebam ob vsakem času omogočen dostop do zdravnika. (stran 136)	Zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja	Dodatno k odgovoru MP: MZ je mnenja, da zagotovitev dostopnosti do zdravnika v vsakem času ni v domeni Ministrstva za zdravje, pač pa vsakega zavoda za prestajanje kazni zapora oziroma Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij, kajti vsak zavod ima z najbližjim zdravstvenim domom oziroma zasebnim zdravnikom koncesionarjem sklenjeno pogodbo o izvajanju zdravstvenih storitev, s katero se obe stranki dogovorita tudi o vsakokratnem nudenju nujne pomoči.
17	Varuh priporoča razmislek o ustreznosti zdajšnje ureditve ukrepov obveznega zdravljenja, saj osebe z izrečenem ukrepom obveznega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu le zaradi pomanjkanja večjega nabora načina obravnave ne bi smele biti	Stalna naloga	Dodatno k odgovoru MP: Poleg pojasnil, ki smo jih podali ob zadnjem poročanju, dodatno pojasnjujemo, da delovno skupino za vzpostavitev specializirane enote za obravnavo oseb z najtežjimi oblikami motenj v duševnem zdravju vodi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter, da je delovna skupina nadaljevala z delom.

	prikrajšane za milejše ukrepe in obsojene na podaljševanje izvajanja ukrepa v zdravstvenem zavodu, če bi se z drugimi ukrepi lahko dosegel isti cilj. (stran 141)		
19	Varuh pričakuje, da bo Ministrstvo za zdravje čim prej sprejelo vse potrebne ukrepe za določitev izvajalcev iz 2. člena Pravilnika o izvrševanju varnostnih ukrepov obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu in obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti. (stran 142)	Delno realizirano	<p>Dodatno k odzivu Ministrstva za pravosodje:</p> <p>MZ je s predstavniki Ministrstva za pravosodje organiziralo sestanek v decembru lanskega leta. MZ je Ministrstvu za pravosodje v ponovno mnenje posredovalo Odredbo o seznamu zdravstvenih zavodov, ki so pridobili pravico izvrševati varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu in varnostnega ukrepa obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti. Ministrstvo za pravosodje je v svojem odgovoru z dne 18. 1. 2018 ponovno posredovalo pripombe, ki so podrobneje obrazložene tudi v tem dokumentu zgoraj (na straneh 48-49). Ministrstvo za zdravje si bo dejavno prizadevalo, da se bo povečalo število izvajalcev varnostnega ukrepa obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti, saj je glavna pripomba Ministrstva za pravosodje, da bi se ta dejavnost z objavo zgoraj omenjene Odredbe sicer centralizirala.</p>
20	Varuh znova spodbuja vse pristojne k vzpostavitvi posebnega (zaprtega) oddelka za otroke in mladostnike s težavami v duševnem zdravju, ki potrebujejo hospitalizacijo, da jih ne bi več nameščali na oddelke za odrasle. (stran 146)	Delno realizirano	MZ je seznanjeno, da se v okviru Psihiatrične klinike Ljubljana pripravlja poseben zaprt oddelek za otroke in mladostnike s težavami v duševnem zdravju, zagotovljen je tudi kader in naj bi začel z delom takoj, ko bo Zdravstveni svet pri MZ potrdil financiranje tega oddelka.
2.12	ZDRAVSTVENO VARSTVO IN ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE		
54	Vlada RS naj od vseh državnih organov, ki pripravljajo posamezne predpise ob pomoči zunanjih strokovnjakov, zahteva, da javno objavijo sestavo delovnih skupin, njihove osnovne naloge in roke za izdelavo strokovnih podlag. (stran 295)	Realizirano	<p>Dodatno k odgovoru Ministrstva za javno upravo:</p> <p>MZ pojasnjuje, da pri pripravi ključne zakonodaje v delovne skupine vključuje različne deležnike (v odvisnosti od vsebine, ki jo predpis pokriva), tako je tudi pri predlogih zakonov, ki jih je pripravljalo ali pa začelo pripravljati v preteklem letu, poleg strokovnjakov, zaposlenih na MZ, v delovne skupine pritegnilo tudi predstavnike Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke, Lekarniške zbornice Slovenije, predstavnike zdravništva, strokovnjake s področja kakovosti in</p>

			varnosti v zdravstvu in veliko drugih deležnikov. V odgovoru na Poročilo Varuha MZ navaja tudi konkretno delovno skupino za pripravo enega od zakonov, ki je sestavljena iz predstavnikov MZ in zunanjih strokovnjakov, katerih imena so sicer navedena v vladnem gradivu, ki je javno objavljeno, v odgovoru Varuhu na njegovo Poročilo pa so tudi poimensko navedeni strokovnjaki, ki so sodelovali v delovni skupini.
55	Ministrstvo za zdravje naj v sodelovanju z Informacijskim pooblaščencom prouči možnost, da Zakon o pacientovih pravicah določi možnost odveze molčečnosti zdravnikov, kadar je pacient v javnosti že sam razkril občutljive podatke o svojem zdravstvenem stanju. (stran 296)	Stalna naloga	MZ se zavezuje, da bo skupaj z Informacijskim pooblaščencom proučilo možnost, da bi se s spremembo Zakona o pacientovih pravicah, zdravnike odvezalo molčečnosti v primeru, ko pacient v javnosti že sam razkrije občutljive podatke glede svojega zdravstvenega stanja.
56	Ministrstvo za zdravje naj v okviru zdravstvene reforme prouči tudi ureditev urgentne pedopsihiatrične službe, ki naj zagotovi tudi primerno triažo. (stran 298)	Stalna naloga	MZ bo proučilo ureditev urgentne pedopsihiatrične službe z zagotovitvijo primerne triaže v okviru delovanja novih urgentnih centrov.
57	Ministrstvo za zdravje naj še v letu 2017 pripravi zakonsko ureditev opravljanja psihoterapevtskih storitev. (stran 298)	Delno realizirano	Za pripravo zakonske ureditve psihoterapevtske dejavnosti je bila na MZ imenovana delovna skupina, v katero so vključeni predstavniki relevantnih organizacij s področja psihoterapije, z namenom priprave normativne ureditve področja psihoterapije v Sloveniji, vendar zaradi drugih prioritet ministrstva omenjena delovna skupina še ni začela z delom.
58	Ministrstvo za zdravje naj v sodelovanju z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije prouči možnost cenovne razčlenitve zdravstvenih storitev (na stroške dela in stroške materiala), saj bi tako omogočili večji pregled nad porabljenimi sredstvi, pobudnikom	Stalna naloga	MZ se strinja s predlogom Varuha, da skupaj z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije prouči možnost cenovne razčlenitve zdravstvenih storitev, iz katere bi bili razvidni stroški dela in materiala. S tem bi bil ne nazadnje tudi vsak pacient seznanjen, koliko stane njegovo zdravljenje. V okviru priprave nove zakonodaje s področja zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja se bo proučila tudi možnost doplačila za nadstandardne storitve ali nadstandardni medicinski pripomoček. Sicer pa že v okviru veljavnega ZZVZZ obstaja možnost, da se zavarovanci prostovoljno zavarujejo za nadstandard oziroma za storitve, ki niso krite iz

	pa omogočili možnost izbire za doplačilo nadstandarda. (stran 303)		obveznega zdravstvenega zavarovanja, pri zasebnih zavarovalnicah (dodatno oziroma vzporedno zdravstveno zavarovanje).
59	Pravice, ki gredo posameznikom iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in so odvisne od njegovega prebivališča, je treba urediti z zakonom. (stran 304)	Delno realizirano	Glede ugotovitve Varuha o potrebi po ureditvi pravice do obveznega zdravstvenega zavarovanja za osebe, ki nimajo stalnega prebivališča v RS, MZ pojasnjuje, da se s predlogom novega ZZVZZ spreminja pogoj stalnega bivališča v prijavljeno prebivališče.
60	Poplačilo prenizkih nadomestil plače v času bolniške odsotnosti, ki temeljijo na napačni osnovi in o tem ne potekajo sodni postopki, naj za nazaj uredi zakon in s tem zagotovi vsem upravičencem enako obravnavo. (stran 305)	Stalna naloga	MZ bo z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije proučilo možnost enake obravnave vseh upravičencev do poplačila prenizkih nadomestil plače v času bolniške odsotnosti, ki temeljijo na napačni osnovi, kljub temu, da svoje pravice ne uveljavljajo po sodni poti.
61	Novi Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju naj določi enako nadomestilo plače oziroma izgubljenega dohodka za krvodajalce in darovalce krvnih matičnih celic. (stran 305)	Delno realizirano	MZ v zvezi z izenačitvijo višine nadomestila za odsotnost z dela ob darovanju krvotvornih matičnih celic z odsotnostjo z dela ob krvodajalstvu, pojasnjuje, da predlog novega ZZVZZ predvideva ureditev tega vprašanja v skladu s predlogom Varuha.
2.13	SOCIALNE ZADEVE		
65	Nacionalni inštitut za varovanje zdravja naj čim prej pripravi standarde in normative za prehrano v institucionalnem varstvu. (stran 318)	Stalna naloga	Poleg pojasnil, ki smo jih podali ob zadnjem poročanju, dodatno pojasnjujemo, da MZ koordiniralo pripravo s strani Vlade lani potrjenega Akcijskega načrta za izvajanje Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015-2025 do leta 2018, v katerem je opredeljena aktivnost "Priprava priporočil za izvajanje organizirane prehranske oskrbe v domovih za starejše in potrditev smernic". Pri tej aktivnosti je nosilno ministrstvo sicer MDDSZ. Smernice pripravlja Aktiv prehranskih delavcev v domovih v okviru Skupnost socialnih zavodov Slovenije v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje. Aktiv prehranskih delavcev se je že sestel s predstavniki Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Delo na dokumentu trenutno še poteka.

Vmesni pregled uresničevanja priporočil Varuha človekovih pravic iz njegovega Letnega poročila za leto 2016

URAD VLADE RS ZA NARODNOSTI (UVN)

Skupno število priporočil, ki se nanašajo na UVN: 2

Ocena realizacije priporočil:

1. realizirano: /,
2. delno realizirano: /,
3. stalna naloga: 2,
4. zavrnitev realizacije zaradi nestrinjanja (tudi delne): /,
5. nerealizirano (tudi delno): /.

Št.	priporočilo	ocena realizacije	pojasnila
2.2	DISKRIMINACIJA IN NESTRPNOST		
8	Varuh priporoča, da se sistematično zbirajo in analizirajo informacije posameznih ministerstev o izvajanju ukrepov iz Načrta ukrepov Vlade RS za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015–2018, ki bodo omogočili presojo napredka pri uresničevanju pravic narodnih skupnosti v posameznem letu. (stran 111)	Stalna naloga.	<p>Za spremljanje izvedbe Načrt ukrepov Vlade Republike Slovenije za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015–2018 je pristojna Delovna podskupina za pripravo načrta ukrepov za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti, v kateri sodelujeta tudi predstavnik italijanske in predstavnik madžarske narodne skupnosti. Delovna podskupina je leta 2016 na podlagi poročil posameznih resorjev, zadolženih za izvedbo ukrepov, pripravila Poročilo o izvedbi Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015-2018 za leto 2015, ki je javno dostopen na spletnih straneh Urada Vlade Republike Slovenije za narodnosti.</p> <p>Delovna podskupina se je na sestanku 19. 6. 2017 seznanila s Poročilom o izvedbi Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015-2018 za leto 2016 ter ga tudi sprejela. Na sestanku je bilo s strani udeležencev sestanka glede uresničevanju ukrepov zaznan napredek.</p>
9	Varuh priporoča, da pristojna ministrstva čim prej zagotovijo dostopnost elektronskih obrazcev za oddajo vlog prek spleta v italijanskem in madžarskem	Stalna naloga.	<p>Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti je z dopisom št. 00700-1/2015-UN/21 z dne 7. 4. 2017 ministrstva opozoril, da so le-ta nosilci ukrepa iz Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015-2018 pod zap. št. 5.6 »<i>Prevajanje obrazcev v jezik narodne skupnosti</i>«. Hkrati jih je opozoril, da je</p>

	<p>jeziku in na spletu objavijo podatke o upravnih storitvah organa v italijanskem in madžarskem jeziku. (stran 112)</p>	<p>Komisija Državnega zbora za narodni skupnosti na 7. seji, 6. 12. 2016, ob obravnavi Poročila o izvedbi Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015-2018 za leto 2015 sprejela sklep, s katerim je pozvala Vlado Republike Slovenije oziroma pristojna ministrstva in Delovno podskupino za pripravo načrta ukrepov za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti, da do 31. 5. 2017 zagotovijo pogoje za izvajanje dvojezičnosti, tako da se pripravijo predpisani dvojezični obrazci v tiskani in elektronski obliki v vseh upravnih in sodnih postopkih. Glede na navedeno je Urad Vlade Republike Slovenije za narodnosti ministrstva zaprosil za čimprejšnjo zagotovitev prevodov obrazcev in njihovo ustrezno objavo na portalu eUprava.</p> <p>V zvezi s pripravo Poročila o izvedbi Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015-2018 za leto 2016 se je 19. 6. 2017 sestala Delovna podskupina za pripravo načrta ukrepov za izvajanje predpisov na področju dvojezičnost ter sprejela sklep, s katerim je pristojne resorje pozvala, da v skladu z določeno časovnico nadaljujejo uresničevanje ukrepov, za katere so pristojni, in v ta namen zagotovijo tudi zadostna finančna sredstva. Na sestanku je bilo s strani udeležencev sestanka glede uresničevanju ukrepov zaznan napredek.</p> <p>Vlada RS je na seji 31. 8. 2017 sprejela Poročilo o izvedbi Načrta ukrepov Vlade Republike Slovenije za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti 2015–2018 za leto 2016 in z njim seznanila Komisijo Državnega zbora za narodni skupnosti.</p> <p>Vlada je sprejela poziv Delovne podskupine za pripravo načrta ukrepov za izvajanje predpisov na področju dvojezičnosti ter tako pristojne resorje pozvala, da v skladu z določeno časovnico nadaljujejo uresničevanje ukrepov, za katere so pristojni, in v ta namen zagotovijo zadostna finančna sredstva.</p>
--	---	---